

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobkyně: **S. B.**
zastoupena advokátem Mgr. Zdeňkem Honzíkem, sídlem
Rooseveltova 49/16, Plzeň

proti
žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby České republiky**, sídlem
Soudní 1672/1a, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2021, č.j. VS-25262-27/ČJ-2017-80000L-51ODV,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 26. 7. 2021, Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „soud“) osobně doručenou dne 28. 7. 2021, domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5.

2021, č.j. VS-25262-27/ČJ-2017-80000L-51ODV (dále též jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto žalobkynino odvolání proti rozhodnutí ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří ze dne 24. 7. 2019, č.j. VS-92475-54/ČJ-2016-8027PR5 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že podle § 181 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „*zákon o služebním poměru*“ nebo „*služební zákon*“), a s odkazem na § 60 téhož zákona nemá žalobkyně nárok na zaplacení hodin odpracovaných v souvislosti s § 60 zákona o služebním poměru, včetně zákonného úroku z prodlení.

II.

Žaloba

2. Žalobkyně uvedla, že předně poukazuje na skutečnost, že se jedná o její druhý žalobní návrh, vedený před Krajským soudem v Plzni, když předchozímu žalobnímu návrhu bylo Krajským soudem v Plzni vyhověno.
3. Dále uvedla, že se důvodně domnívá, že „*ani po doplnění dokazování tak, jak bylo, po zrušujícím rozsudku, závazným pokynem žalovaného uloženo prvoinstančnímu orgánu, situaci nezměnilo*“. V průběhu správního řízení před služebním funkcionářem - ředitelem Věznice Kynšperk nad Ohří byla provedena jen drobná úprava v části svědeckých výpovědí a ve správním spise ponechány důkazy provedené v předchozím řízení. Tyto důkazy s naprostou jistotou prokázaly, že § 60 zákona o služebním poměru není a ani nemůže být dodržován a ani fakticky bez většího počtu příslušníků jej dodržovat nelze a přesto jsou jí z pracovní doby odečítány přestávky na jídlo a odpočinek tak, jak má na mysli § 60 odst. 1 služebního zákona.
4. Žalobkyně vykonává funkci inspektora strážní služby - operátora, kde je zastupitelnost velice striktně uvedena ve směrnících pro výkon této služby a nahradit tohoto operátora lze toliko buď inspektorem strážní služby, nebo Vrchním inspektorem strážní služby. Na jejich postech po dobu výkonu služby na operačním středisku nikdo službu nevykonává a tak má žalobkyně dvě možnosti, buď konzumuje stravu v závodní jídelně po dobu nezbytně nutnou k její konzumaci, avšak tato konzumace nikdy netrvá dobu 30 minut, nebo konzumuje stravu donesenou z domova při nepřerušném vlastním výkonu služby. Vždy je však povinna okamžitě se v případě mimořádné události zapojit do jejího řešení, případně se okamžitě dostavit na operační středisko a situaci řešit.
5. Dále žalobkyně konstatovala, že „*usnesením Nejvyššího správního soudu, publikovaném pod číslem NSS 1755/2020 v mezidobí došlo ke zrušení rozsudku Krajského soudu v Plzni, řešícímu shodnou problematiku jako v tomto žalobním návrhu se závazným pokynem doplnit řízení o otázku, zda jsou žalobci na strážních a dozorčích stanovištích střídání či nikoliv*“. V tomto rozhodnutí je pak uváděna judikatura, která se již v předcházejících řízeních zabývala problematikou čerpání přestávek na jídlo a odpočinek dle § 60 služebního zákona. Problematika již byla řešena jednak Městským soudem v Praze sp.zn. 8 Ad 13/2011, Krajským soudem v Brně sp.zn. 62 Ad 4/2016, Nejvyšším správním soudem sp.zn. 8 As 257/2018, případně judikaturou další. Žádnou z těchto „*ustálených judikatur*“ se však napadené rozhodnutí nezabývá a zcela je pomíjí. Fakticky tak vytváří nový pohled na věc bez toho, že by ustálená judikatura byla akceptována. Rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 8 Ad 13/2011 pak přesně kopíruje shodnou činnost policisty na operačním středisku a výkon služby na operačním středisku ve Věznici Kynšperk nad Ohří, kde na rozdíl od

operačního střediska Policie ČR, kde službu vykonává více příslušníků, ve Věznici Kynšperk nad Ohří je příslušník výlučně jen jeden. Fakticky tak střídání neexistuje, ale operátor je pro nejnutnější dobu stravy dle § 60 odst. 3 služebního zákona zastoupen jiným příslušníkem, za něhož službu nevykonává nikdo.

6. Z právního názoru Městského soudu v Praze k problematice čerpání přestávek na jídlo a odpočinek žalobkyně uvedla: „... *Tady nezbyvá než poukázat na skutečnost, že výše uvedené osoby v podstatě zpochybnilly, velmi zásadně zpochybnilly to, že by na předmětném operačním středisku přestávky vypadaly tak, že by je bylo možno podřadit pod pojem přestávka na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 zákona o služebním poměru, když v podstatě z jejich výpovědi vyplývá, že i během čerpání přestávky se policista nacházel přímo na svém pracovišti, nebo v jeho bezprostřední blízkosti a byl tak připraven kdykoliv se na své pracoviště okamžitě vrátit a to v závislosti na situaci, která by tedy mohla nastat. Takový stav věci lze jen velmi obtížně označit za přestávku na jídlo a odpočinek, která by znamenala přerušení výkonu služby. Za takovou přestávku by bylo možno považovat jenom stav, kdy by tedy policista, navíc tedy v souladu s tím, jak to bylo naplánováno, opustil v daný čas své pracoviště a mohl se odebrat někam mimo své pracoviště a po stanovených 30 minut se zkrátka vůbec nezajímal o to, co se na předmětném pracovišti děje a těch 30 minut věnoval pouze tomu, aby se najedl, nebo si odpočinul nějakým jiným způsobem, ať už pasivním nebo aktivním způsobem, podle vlastního uvážení...*“
7. Právní názor Městského soudu v Praze dle žalobkyně naprosto přesně kopíruje situaci ve Vězeňské službě ČR, Věznici Kynšperk nad Ohří. Taková činnost v této složce je však ještě závažnější v tom, že se týká všech obdobných objektů ve vězeňských zařízeních.
8. Dle žalobkyně tedy není podstatné, že je jí v některých případech po dobu nezbytně nutnou umožněno stravování, ale toto nelze považovat za čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, když fakticky i po celou dobu přestávky je velena na operační středisko. Nikomu službu nepředává, když fakticky ani není komu, když v denním rozkaze vedoucího oddělení vězeňské stráže neexistuje jediné osoby nezařazené na žádný post, která by mohla střídání na přestávky realizovat. Žalobkyně fakticky stále vykonává činnost dle interních právních norem. Současně je při konzumaci stravy neustále ve střehu a kdykoliv připravena zasáhnout při mimořádné události. Žalobkyně při své výpovědi potvrdila nezákonný stav, který je praktikován ve všech zařízeních Vězeňské služby ČR. Názor nadřízených pak nemá oporu nejen v prokázaných skutečnostech, ale ani v předložených důkazech. „*Pokud se prohlašuje, že neobsazení operačního střediska není pro služební činnost závazné a fakticky tak legalizuje porušení těchto interních právních norem.*“ Služební funkcionář se snaží celou situaci zlehčovat a účelově zaměňuje pojem střídání stanoviště, což je transparentně prokazováno denními rozkazy vedoucích oddělení, kde ani v jediném případě nefiguruje příslušník, který by takové střídání prováděl. Ostatně i „*výpovědi žalobců takovou situaci vylučují*“. Fakticky se tak nejedná o střídání stanoviště, ale opuštění stanoviště na nezbytně nutnou dobu ke konzumaci stravy. „*Opětovně je poukazováno na nepřislušné poukazování judikatury civilních soudů, což již v předcházející době vyloučil i Nejvyšší správní soud ČR*“. Za neuvěřitelný lapsus a neznalost povinností je v napadeném rozhodnutí spatřováno vyjádření, kde žalobkyně čerpající přestávku na jídlo a odpočinek nemá povinnost se zapojit do likvidace mimořádných událostí. Takové vyjádření je v příkrém rozporu se směrnicemi pro signály mimořádných situací tedy řešení nejzávažnějších mimořádných událostí ve Věznici Kynšperk nad Ohří. Mimo jiné takovou povinnost se zapojit do likvidace mimořádných událostí má každý příslušník stanovenou

zákonem. Vyjádření žalovaného, že žalobkyně nežádala o započtení doby služební činnosti v okamžiku, kdy nebyla schopna čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, svého nadřízeného, dehonestuje přímého nadřízeného žalobkyně, neboť jej lze chápat tak, že tito nadřízení nemají přehled o činnostech podřízených a podsouvá žalobkyni činnost, která není žádným předpisem nařízena. Pokud se v průběhu řízení objevily přílohy denních rozkazů, kde jsou přestávky na jídlo a odpočinek zapsány, pak taková příloha je pouze formální bez ohledu na možnost čerpání přestávek na jídlo a odpočinek.

9. Žalobkyně dále uvedla, že se důvodně domnívá, že v průběhu správního řízení, hlavně pak rozhodnutím generálního ředitele Vězeňské služby ČR došlo a stále ještě dochází k porušování služebního zákona, konkrétně v § 60, kdy jí ve službě není umožňováno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nejen v plném rozsahu, ale ani dle vlastního uvážení.
10. Zvláštní pozornost je pak dle žalobkyně nutno věnovat nejnovějšímu rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 7. 202[1], sp.zn. 55 Ad 2/2020, který se naprosto „*precizujícím způsobem*“ věnoval chodu ve Vězeňské službě ČR, konkrétně ve Věznici Vinařice. V tomto rozsudku jsou „*uváděny konkrétní rozkazy a nařízení samotného žalovaného, který v průběhu doby byly vydávány tak, aby konkretizoval chod služby ve vězeňských zařízeních. Z judikatury na straně 31. článek 71. pak konkretizuje rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 65 Ad 9/2017 ze dne 27. 7. 2018 (správně patrně: rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka Olomouc ze dne 27. 7. 2018, č.j. 65 Ad 9/2017-53), který se zabýval přestávkami příslušníka Policie ČR. Další judikaturu v tomtéž článku precizoval jako rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR sp.zn. 6 Ads 59/2012. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2020, sp.zn. 9 As 40/2020, pak precizoval § 60 odst. 3 služebního zákona v tom, že zařadil situaci, kdy sice příslušník může za dobu služby konzumovat stravu, je však dosažitelný a připravený přerušit přestávku. I v dalších pasážích rozsudku je uvedena další přílehlá judikatura. Pozornosti soudu neunikly ani interní rozkazy a nařízení, jako například § 4 lit. c) NGR č. 5/2016, § 54 odst. 1, § 57 shodného nařízení a podobně.*“
11. Žalobkyně žalobu uzavřela konstatováním, že „*se důvodně domnívá, že takový postup je v rozporu se zásadou objektivitativy řízení, když zcela pomíjí ustálenou judikaturu a hlavně pak vnitřní nařízení a interní právní normy. Stejně tak nerespektuje střídání na stanovištích, ale preferuje opuštění stanoviště bez vystřídání a tak opět porušovat interní právní normy a směrnice.*“.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že v plném rozsahu odkazuje na odůvodnění napadeného i prvoinstančního rozhodnutí, kde se služební funkcionáři řádně vypořádali se všemi námitkami žalobkyně v rámci správního řízení a zároveň řádně odůvodnili svá rozhodnutí v dané věci. I přes výše uvedené považuje žalovaný za nutné vyjádřit se k tvrzené argumentaci žalobkyně a opětovně uvést skutečnosti rozhodné pro posouzení věci.
13. V bodě III. žalobkyně vyslovuje domněnku, že v průběhu správního řízení před služebním funkcionářem – ředitelem Věznice Kynšperk nad Ohří byla provedena celá řada navrhovaných důkazů, které s naprostou jistotou prokázaly, že § 60 služebního zákona není dodržován a ani fakticky bez většího počtu příslušníků jej dodržovat nelze. Přesto jsou jí z pracovní doby odečítány přestávky na jídlo a odpočinek shodně, jako by bylo

možno tyto přestávky čerpat. Na tomto dle žalobkyně nic nezměnilo ani doplnění dokazování po tom, co bylo původní rozhodnutí ředitele věznice zrušeno v důsledku rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 4. 2017, sp.zn. 57 Ad 2/2017.

14. Takové tvrzení žalobkyně však považuje žalovaný skutečně jen za domněnku. Ostatně, žalobkyně v rámci tohoto tvrzení ani neodkázala na žádný konkrétní důkaz, z kterého by takové závěry plynuly. Žalovaný v této souvislosti naopak jednoznačně konstatuje, že v rámci předmětného správního řízení bylo prokázáno, že charakter služby inspektora strážní služby – operátora ve Věznici Kynšperk nad Ohří umožňuje přerušit výkon služby příslušníkům pro čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, kdy příslušníci mohou tuto přestávku čerpat dle svého uvážení s přihlédnutím k charakteru prostředí, ve kterém vykonávají službu. Samozřejmě žalovaný nepopírá, že příslušníci jsou částečně omezeni ve svých aktivitách, ale to vyplývá ze skutečnosti, že vykonávají službu v režimovém prostředí věznice. Tato omezení však nejsou takového charakteru, aby se mohlo konstatovat, že příslušníci zařazení jako inspektor strážní služby – operátor (dále také jako „ISS-O“ nebo „ISS – operátor“) nemohou čerpat plnohodnotnou přestávku na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 služebního zákona.
15. Žalovaný uvedl, že souhlasí s žalobkyní v tom, že její stanoviště, tedy stanoviště ISS-O, je svým charakterem stanoviště pevné a pro čerpání přestávky vyžaduje vystřídání. Toto střídání potom provádí inspektor strážní služby či vrchní inspektor strážní služby (dále také jako „VISS“, resp. „ISS“). Není ale už pravdou to, že by na jejich místech po dobu střídání ISS-O službu nikdo nevykonával. Jak inspektor strážní služby, tak i vrchní inspektor strážní služby jsou vedoucími příslušníky, kteří nejsou veleni na žádné ze stanovišť dle Rozpisu strážních stanovišť. Charakter jejich služby, tedy koordinace podřízených strážných, nevyžaduje zdržování se na konkrétním místě ve věznici či jinak vymezeném prostoru, ale naopak počítá s tím, že tito vedoucí příslušníci se volně pohybují po celém areálu věznice. Koordinaci podřízených prostřednictvím radiostanice či jiných komunikačních prostředků přitom lze provádět i v prostorech kanceláře ISS-O. Ostatně, z Plánu střežení věznice je patrné, že pracovní místa ISS a VISS se nachází v téže místnosti (tj. mají společnou kancelář) a ISS-O je v této místnosti rovněž, z praktických důvodů však oddělen „plastovými dveřmi“. Za takové situace si žalovaný nedovede vysvětlit, z čeho žalobkyně usuzuje, že po dobu střídání na operačním středisku nevykonává nikdo službu na místě VISS a ISS, když jejich pracovní kanceláře se nacházejí ve stejné místnosti, pouze odděleny plastovými dveřmi, a ISS i VISS po celou dobu zůstávají na příjmu na své radiostanici.
16. Je tak dle žalovaného nepochybné, že jak svědci řízení, tak žalobkyně vykonávali službu ve stejné místnosti, kdy svědek J. N. byl zařazen jako inspektor a svědek J. P. byl zařazen jako vrchní inspektor strážní služby. Nutno zopakovat, že jak z výsledků svědků, tak i z výsledku žalobkyně je evidentní, že žalobkyně byla pro možnost čerpání přestávky na jídlo a odpočinek vystřídána a za stanoviště po vystřídání nenesla odpovědnost, tedy že střídající převzal její povinnosti ze stanoviště. Konkrétně je třeba uvést, že žalobkyně na otázku, zda nesla odpovědnost za své stanoviště a musela kvůli tomu přerušovat přestávku, jednoznačně odpověděla: „Ne“. Na doplňující dotaz, zda střídající příslušník (tj. VISS či ISS z vedlejší místnosti) přebíral veškeré povinnosti na tomto stanovišti, rovněž jednoznačně uvedla: „Ano“. Toto potvrdil také svědek J. P., který na otázku, zda žalobkyni v rozhodném období střídal na pracovišti, uvedl: „Kolegyni jsem střídal na pracovišti (...)“.

17. Žalovaný dále uvedl, že připomíná, že „*obsazenost*“ stanoviště obecně neznamená neustálou fyzickou přítomnost službu konající osoby na tomto stanovišti, ale pouze skutečnost, že z Rozpisu strážních stanovišť ve spojení s denním rozkazem je na toto stanoviště velen příslušník, který v rámci výkonu služby na tomto stanovišti plní své služební úkoly. Je sice pravdou, že stanoviště žalobkyně bylo svou povahou tzv. pevné, to znamená, že bylo obsazováno nepřetržitě po dobu 24 hodin a pro účely čerpání přestávek musela být žalobkyně střídána, v řízení však potvrdila, že k jejímu vystřídaní skutečně docházelo. Naopak stanoviště VISS a ISS jsou svou povahou pohyblivá, výkon služby těchto příslušníků se tak neváže k jediné kanceláři, nýbrž k celému areálu věznice. Je třeba si zde uvědomit, že stanoviště není vždy definováno ohraničeným prostorem, ale spíše představuje soubor služebních povinností. Argument žalobkyně, že dochází k porušování Rozpisu strážních stanovišť, jestliže je žalobkyně střídána VISS či ISS, kteří se tak fyzicky nenacházejí na svém stanovišti (fakticky tedy ve své části společné kanceláře), tak nemůže obstát. Je evidentní, že VISS a ISS jsou vedoucími příslušníky a jejich služební náplň jim umožňuje plnit služební úkoly plynoucí z jejich stanoviště (tj. koordinaci podřízených příslušníků), i když se dočasně nacházejí v kanceláři ISS-O a dočasně plní i úkoly ISS-O v rámci zástupu. Rovněž nemůže obstát tvrzení, že by nebylo po dobu čerpání přestávky obsazeno stanoviště na operačním středisku, neboť, jak bylo uvedeno výše, stanoviště je obsazeno okamžikem, kdy je na něj velen konkrétní příslušník denním rozkazem. Tento denní rozkaz zároveň dopředu počítá s tím, že příslušník bude v konkrétní čas čerpat přestávku. Po tuto uvedenou dobu je však střídán jiným příslušníkem a stanoviště je tak skutečně nepřetržitě obsazeno. Obsazení stanoviště a čerpání přestávky tak spolu v žádném případě nesouvisí a nemohou se ani vylučovat.
18. Žalovaný souhlasí s žalobkyní v tom bodě, že je povinna v případě mimořádné události se zapojit do jejího řešení. Zákon [č. 555/1992 Sb.,] o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky (dále jen „*zákon o Vězeňské službě*“) skutečně v § 7 vůči příslušníkům dovozuje i iniciační povinnost, tj. povinnost zasáhnout v případě nepředvídatelné události, tato však nemá na čerpání přestávky vliv, což bylo již judikováno i Krajským soudem v Ostravě – pobočka v Olomouci v rozsudku ze dne 27. 7. 2018, sp.zn. 65 Ad 9/2015 (správně patrně: 65 Ad 9/2017), kde uvedl, že „*krajský soud předně uvádí, že se ztotožňuje s žalovaným, že primárním úkolem služebního orgánu, který mu z citovaného § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru vyplývá, je zajištění nároku příslušníka na přestávku na jídlo a odpočinek, jež má následovat nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby s tím, že zdůrazněním nezapočítávání této přestávky do doby služby v § 60 odst. 2 zákona o služebním poměru je nepochybné, že příslušník po dobu přestávky nemá povinnost vykonávat služební úkoly, nemá povinnost zdržovat se na pracovišti a služební orgán není recipročně oprávněn příslušníka jakýmkoli způsobem omezovat a jakékoli úkoly mu přidělovat (povinnost tzv. iniciativy upravená v § 10 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, tím není dotčena).*“. Lze si těžko představit, že by příslušník Vězeňské služby České republiky či příslušník Policie České republiky nezakročil nebo odmítl zakročit např. proti pachateli trestného činu jen proto, že čerpá přestávku na jídlo a odpočinek. Dále je nutno si uvědomit, a příslušníci jsou si této skutečnosti vědomi, že z výkonu své služby a s ohledem na charakter mimořádných událostí se neúčastní u všech mimořádných událostí, a pokud je jejich účast vyžadována nadřízeným, tak je to, díky charakteru a místu vzniku mimořádné události, v nejvyšším zájmu společnosti. Lze shrnout, že příslušník má v době čerpání přestávek na jídlo a odpočinek povinnost, pokud zachytí signál o mimořádné události, zakročit dle obecné povinnosti upravené v § 7 zákona o Vězeňské službě. Neznamená to však, že by

byl příslušník jakkoliv sankcionován za nezakročení v případě, že by signál o mimořádné události nezachytil, neboť by např. nebyl v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek na příjmu. V tomto případě by samozřejmě zakročili jiní příslušníci, jimž rovněž vzniká iniciační povinnost přímo ze zákona.

19. Dle žalovaného je rovněž nutno zdůraznit, že iniciační povinnost se vztahuje na příslušníky všech bezpečnostních sborů (viz například § 10 zákona o policii) a její respektování tak nemůže jít žalovanému k tíži, právě naopak. Je tedy třeba shrnout, že skutečnost, že příslušníci Vězeňské služby jsou povinni i v době přerušení služby v určitých případech zakročit proti hrozícímu nebezpečí, je zcela v souladu se zákonem a dokonce lze říci, že sám zákon po příslušnících tuto „přípravenost“ vyžaduje. Má-li žalobkyně tedy za to, že povinnost zasáhnout ve smyslu § 7 zákona o Vězeňské službě jí zároveň neumožňuje čerpat přestávku podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, je nutno zdůraznit, že není v pravomoci služebního funkcionáře hojit údajné rozpory mezi dvěma zákonnými právními normami, když tento může rozhodovat pouze v mezích zákona. Z pohledu žalovaného však zákonná iniciační povinnost žádným způsobem nebrání čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, což potvrdila i judikatura [viz například Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci v rozsudku ze dne 27. 7. 2018, sp. zn. 65 Ad 9/2015 (správně patrně: 65 Ad 9/2017)].
20. Žalovaný zopakoval, že bylo již soudy mnohokrát judikováno, že mimořádné situace, svou povahou nahodilé a nepředvídatelné události, přitom nelze samy o sobě považovat za důvod, proč příslušníci – v očekávání těchto situací – nečerpají zákonné přestávky na jídlo a odpočinek. K tomuto názoru se přiklonil například Krajský soud v Ostravě – pobočka Olomouc ve svém rozsudku ze dne 27. 7. 2018, č.j. 65 Ad 2/2017-79 (správně patrně: 65 Ad 9/2017-53), jenž se vyjádřil k přerušování přestávky na jídlo a odpočinek z důvodu výjimečně nastalých situací (mimořádná událost) následovně: *„Podstatným faktorem, který dle názoru krajského soudu musí ovlivnit závěr o možnosti výkon služby přerušit, a zda lze tedy vůbec přestávky na jídlo příslušníku plánovat, je zjištění, zda běžně k zásahům do plánovaných přestávek příslušníků dochází, či zda je narušení plánované přestávky výjimečnou záležitostí, pročez je možné přestávky běžně plánovat a výjimečně nastalou situaci jejího přerušení řešit ad hoc.“* Ve stejném duchu se vyjádřil i Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí ze dne 12. 6. 2018, sp.zn. 21 Cdo 6013/2017, ve kterém je uvedeno: *„Názor odvolacího soudu, že v posuzovaném případě žalobci a) přísluší přiměřená doba na jídlo a oddech, protože „z charakteru práce žalobce je zřejmé, že neexistoval žádný úsek směny, ve kterém by byl vyloučen nepředpokládaný výkon práce“, nebere dostatečně v úvahu, že zatímco nepřetržitě probíhající technologický proces, který nelze přerušit, vyžaduje průběžnou kontrolu a aktivitu zaměstnance, v daném případě tomu tak není. Je jistě správné, že je nutné „vždy vycházet z konkrétního výkonu práce zaměstnance“, nicméně odvolací soud náležitě neuvažil, že charakter práce žalobce umožňoval, aby denní řád zaměstnanců HZS, vycházející z „předpokládaného“ průběhu směny, kromě jiného také stanovil přesný čas, kdy zaměstnanci mají čerpat první a druhou přestávku na jídlo a oddech, aniž by tím byl jakkoli dotčen výkon služby. Je jistě možné, že nemusel být vyloučen „nepředpokládaný výkon práce“ v průběhu stanovených přestávek, avšak tyto svojí povahou nahodilé skutečnosti postrádají povahu soustavnosti prací, „které nemohou být přerušeny“. Jestliže by mělo být pro posouzení charakteru práce významné, že v průběhu čerpání přestávky v práci může někdy dojít k „nepředvídané“ nutnosti přestávku přerušit, bylo by možné vztáhnout tuto úvahu nejen na případy nepředpokládaného výkonu práce podle*

pracovní smlouvy, ale též třeba na případy plnění povinnosti zakročit ve smyslu ustanovení § 249 odst. 2 zák. práce (§ 171 odst. 2 ZPr).“

21. V řízení bylo dle žalovaného navíc – mimo jiné i výpovědí žalobkyně – prokázáno, že k mimořádným událostem, které by zasahovaly příslušníkům do čerpání přestávek, dochází ve Věznici Kynšperk nad Ohří jen velice zřídka. Lépe řečeno, dotázaní svědci si stejně jako žalobkyně na žádnou konkrétní událost ani nevzpomněli. Je také nutno zmínit, že ne všechny události ve Vězeňské službě klasifikované jako „mimořádné“ vyžadují aktivní zapojení všech velených příslušníků. Z rozhodnutí ředitele věznice v prvním stupni, na které bylo v napadeném rozhodnutí řádně odkázáno, vyplývá, že „z obsahu hlášení vyplývá, že většina MU se účastnice vůbec netýkala, jednalo se o nález OPL, závady na prvcích technického zabezpečení, které odstraňuje výhradně odborná firma, změny zdravotního stavu odsouzených atd. MU „závažnějšího charakteru“ jako např. útěk odsouzeného, jsou natolik ojedinělé, nezasahující do doby čerpání přestávky účastnice, takže je nelze považovat za argument vypovídající o jakési standardní situaci.“
22. K rozsudku Městského soudu v Praze sp.zn. 8 Ad 13/2011, na který poukazovala žalobkyně a v kontextu s ním předkládala tvrzení a úvahy, které v mnohém kopírují již výše uvedené a k nimž se již žalovaný vyjádřil výše, žalovaný na okraj dodal, že tento rozsudek není přílehlavý k situaci řešené u Vězeňské služby ČR, a to ani u inspektora strážní služby - operátora, neboť dle tohoto rozsudku byli příslušníci nuceni i o přestávce na jídlo a odpočinek zdržovat se přímo na svém pracovišti nebo v jeho blízkosti. V rámci celého správního řízení vedeného služebními funkcionáři Vězeňské služby ČR je naopak prokázáno, že žalobkyni nebylo žádným předpisem a ani nadřízenými zakázáno opustit věznici či stanoviště, kde vykonávala službu, a nikdo ji ani nenutil, aby se pohybovala v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek v blízkosti stanoviště pro případ řešení služebních povinností. Žalobkyně se v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek mohla po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek pohybovat po věznici a mohla i věznici opustit. Tyto tvrzené skutečnosti žalovaného vyplývají jak z výsledků učiněných v rámci správního řízení, tak i z vnitřních předpisů, které jsou obsaženy ve spise. Nemá to tedy tak, že by příslušníci museli být stále na stanovišti po celou dobu služby a jídlo by si např. museli nechat nosit přímo na toto stanoviště, neboť jim nebylo umožněno vzdálit se ze stanoviště. Příslušník, který by se rozhodl opustit věznici v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, by se však musel při opuštění věznice podrobit kontrole a taktéž by se musel podrobit kontrole při návratu do věznice. Aby tedy příslušník chtěl opustit věznici např. pro případ stravování mimo objekt věznice, je to ve 30 minutách v některých věznicích pouze hypotetická možnost a zvláště by to bylo umocněno za situace, kdyby se chtěl příslušník zároveň převléci do civilního oděvu. Ke stejnému názoru se přiklání i odborná veřejnost, kdy v komentáři k zákonu o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, 3. Aktualizované a rozšířené vydání, Petr Tomek, Zdeněk Fiala, Nakladatelství ANAG, 2019, ISBN: 978-80-7554-234-2, je na straně 267 uvedeno: „V probíhajících sporech o poskytnutí služebního příjmu za službu přesčas za dobu nevyčerpaných přestávek se objevil poněkud absurdní požadavek, že se nejedná o přestávku ve službě, když příslušník nemůže opustit věznici. Uvedený názor byl jistě motivován rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2015, sp.zn. 8 Ad 13/2011, v němž se uvádí: „Za takovou přestávku by bylo možno považovat jenom stav, kdy by tedy policista, navíc tedy v souladu s tím, jak to bylo naplánováno, opustil v daný čas své pracoviště a mohl se odebrat někam mimo své pracoviště a po stanovených 30 minut se zkrátka vůbec nezajímat o to, co se na předmětném stanovišti děje a těch 30 minut věnovat pouze tomu, aby se najedl, nebo si odpočinul nějakým

jiným, ať už pasivním nebo aktivním způsobem, podle vlastního uvážení.“ Jenže uvedený rozsudek reagoval na stav, když příslušníci byli nuceni i o přestávce se zdržovat v místnosti, kde konali službu. Nejednalo se o zákaz k opuštění areálu, v němž byla služebna situována. Příslušníci věznice se mohli po dobu přestávky pohybovat kdekoli v věznici a zákaz opuštění věznice jim nikdo neuložil. Navíc příslušník, který využije možnost stravování, sotva stihne stravu v daném časovém limitu sníst a vrátit se na stanoviště. Příslušník, který by se rozhodl opustit věznici, by se musel převléci do civilního oděvu, projít zdlouhavou kontrolou na bráně věznice a totéž realizovat při návratu do věznice. To je ve 30 minutách zcela nerealizovatelné. Navíc pro takové jednání, má-li přestávka trvat 30 minut, není racionální důvod.“ I v tomto bodě došel ke stejnému závěru Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č.j. 9 As 40/2020-78, který jednoznačně vymezil, jaké okolnosti samy o sobě nevylučují možnost čerpání přestávky na jídlo a odpočinek v prostředí Vězeňské služby České republiky.

23. K argumentu, že ve Věznici Kynšperk nad Ohří vykonává službu ISS - operátora v rámci směny pouze jeden příslušník, což jen umocňuje skutečnost, že tento nemůže čerpat přestávku, protože například policisté jsou na takovém operačním středisku ve větším počtu, žalovaný upozornil, že výkon služby policistů a příslušníků Vězeňské služby nelze v žádném ohledu směřovat. Navíc je třeba si uvědomit, že operátoři při Policii ČR mají specificky rozvržené služební úkoly a není tak zřejmé, zda jsou při výkonu služební činnosti na operačním středisku také vzájemně zastupitelní. Žalovaný je tedy toho přesvědčen, že argumentace příměrem na situaci u jiného bezpečnostního sboru v tomto případě nemůže obstát. Naopak bylo v řízení prokázáno, že žalobkyně je na služebním místě ISS – operátora po dobu čerpání přestávky plně střídána ISS či VISS, aniž by přitom byly ohroženy jejich služební úkoly, jak naznačuje žalobkyně. Ostatně, jak bylo uvedeno výše, pracoviště ISS – operátora, ISS a VISS se nacházejí v téže místnosti.
24. Žalovaný dále konstatoval, že žalobkyně se koneckonců v průběhu čerpání přestávek nenacházela ani v bezprostřední blízkosti svého pracoviště, jak vyžaduje rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 8 Ad 13/2011, když sama v řízení přiznala, že se chodí stravovat do jídelny či do „jiné místnosti“. Toto potvrdil také svědek J. P., když na otázku, kde žalobkyně obvykle čerpala přestávku, uvedl: „Bud' v kanceláři VISS (...) nebo se procházela po chodbě.“ Z výše uvedených důvodů lze tak shrnout, že argument dřívější judikatury Městského soudu v Praze stran „shodné činnosti u příslušníků Policie ČR“ je pro danou situaci absolutně nepřiléhavý, když žalobkyně směšuje výkon služby příslušníků Policie ČR a Vězeňské služby a současně sama přiznává, že se v průběhu přestávky neomezovala na pohyb jen v bezprostřední blízkosti pracoviště, když rovněž chodila na obědy do jídelny. Z totožných důvodů je také zřejmé, že žalobkyně v době přestávky nemusela mít žádný zájem o výkon služby, jestliže se nacházela zcela mimo operační středisko a stanoviště bylo obsazenou zastupujícím příslušníkem, který za něj rovněž převzal odpovědnost.
25. Dle žalovaného je rovněž mylné tvrzení žalobkyně na straně páté žaloby, totiž že během přestávky „fakticky stále vykonává činnost dle interních právních norem“. Jak bylo dříve uvedeno, čerpání přestávky nespadá pod výkon služby a není tedy možno na ni vztahovat služební povinnosti dle interních norem. Z tohoto důvodu nejsou přestávka a způsob jejího trávení ani upraveny vnitřními předpisy a směrnicemi, jelikož tyto se vážou výhradně k době plnění služebních úkolů, zatímco zákonem předpokládaná přestávka je volný čas příslušníka k tomu, aby se dle svého uvážení najedl a odpočinul si. Také bylo samotnou žalobkyní v řízení přiznáno, že se v průběhu přestávky vzdaluje z operačního

střediska a není tedy žalovanému zřejmé, jak by mohla během konzumace v jídelně či procházky po chodbě „na monitorech věnovat pozornost nebezpečným a slabým místům“ či „zajišťovat řádný chod operačního střediska“, neboť právě výše zmíněné úkoly tvoří její služební náplň dle interních norem.

26. Nad rámec žaloby žalovaný sdělil, že pro řádné čerpání přestávky na jídlo a odpočinek není ani podstatné, zda jsou příslušníci ustrojeni do služebního stejnokroje a vyzbrojeni dle směrnic pro výkon služební činnosti. Podstatná je pouze okolnost, zda doba, kterou strávili při odpočinku či na jídlo se podřadí pod „přestávky na jídlo a odpočinek“ nebo pod „přiměřenou dobu na jídlo a odpočinek“. Je nutno si uvědomit, že Vězeňská služba České republiky je bezpečnostním sborem, ve kterém příslušník koná službu zpravidla ve služebním stejnokroji (§ 8 odst. 1 zákona o Vězeňské službě). Tudíž není ničím neobvyklým, že její příslušníci jsou ustrojeni do služebního stejnokroje, jak tomu je také u jiných bezpečnostních sborů, např. u Policie České republiky nebo u Hasičského záchranného sboru, jejichž příslušníci se řídí také zákonem o služebním poměru. Ke stejnému názoru se přiklonil i Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 26. 2. 2013, sp.zn. 21 Cdo 4446/2011, kde konstatoval, že „okolnost, na níž budují svůj právní názor, že tento časový úsek trávili ve služebním stejnokroji a měli při sobě služební zbraň, však nemá za následek, že jejich činnost v průběhu této doby lze posoudit jako nepřerušovaný výkon práce a přestávky v rozsahu 2 x 30 minut za směnu jako „přiměřenou dobu na jídlo a oddech“. A také, jak judikoval ve svém rozsudku ze dne 7. 5. 2020, č.j. 9 As 40/2020-78, bod 15 (správně patrně: bod 26), Nejvyšší správní soud, který mimo jiné uvedl, že „pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je třeba zařadit zejména situaci, kdy sice příslušník může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby, přičemž služba je zorganizována tak, že taková potřeba běžně nastává, jak ukazuje výše uvedený příklad připravenosti inspektora dopravního inspektorátu územního odboru Jeseník k výjezdům v případě nahlášení dopravní nehody; či příklad policistů v Integrovaném operačním středisku Jihlava, kteří v důsledku podstaty byli i v době konzumace jídla se sluchátky neustále připraveni v případě potřeby okamžitě reagovat, popřípadě obědvali u pultu operačního střediska. Naopak podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky ve službě na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji z praktických důvodů bezpečnostních kontrol tráví přímo ve věznici či trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací jako je například útěk vězně, a pro účel takové mimořádné situace má u sebe radiopřijímač.“.
27. K povinnosti informovat vedoucího příslušníka o nemožnosti vyčerpat přestávku za účelem jejího proplacení (což dle žalobkyně „dehonestuje přímého nadřízeného“, který by měl mít přesný přehled o všech podřízených příslušnících) žalovaný připomněl, že právo na čerpání přestávek ve službě je právem subjektivním a na ochranu těchto práv se zpravidla užije zásada vigilanti bus iura scripta sunt, neboli volným překladem „právo patří bdělým“. Je sice pravda, že vedoucí příslušníci mají mít přehled o svých podřízených, stejně jako o probíhajících mimořádných událostech, přesto může dojít k situaci, kdy příslušník z nějakého neočekávaného důvodu nestihne přestávku v celku vyčerpat. Není přitom možno klást na bedra vedoucího příslušníka povinnost, aby se každého podřízeného individuálně dotazoval, zda přestávku, na kterou jej dle denního rozkazu vyslal, skutečně stihl vyčerpat, zda se stihl naobědvat a odpočinout si apod. Je na příslušnících, aby hájili svá subjektivní práva tím, že o jejich porušení budou informovat vedoucí příslušníky. Jestliže tedy během rozhodného období žalobkyně své nadřízené neinformovala o nemožnosti vyčerpat přestávku, neměli vedoucí příslušníci ani důvod se domnívat, že by

žalobkyně přestávku nečerpala, zvláště když bylo dlouhodobě prokázáno, že žalobkyně přestávky čerpá, a to dle svého uvážení.

28. K odkazu na rozsudek Krajského soudu v Praze sp.zn. 55 Ad 2/2021 (správně patrně: 55 Ad 2/2020) žalovaný připomněl, že dotčeným rozsudkem nebylo konstatováno, že dochází k porušování vnitřních předpisů, a tedy příslušníci mají nárok na proplacení přestávek, jak se snaží rozsudek vykládat žalobkyně. Krajský soud v Praze pouze konstatoval, že v daném případě nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, avšak o tom, zda k čerpání přestávek ve Věznici Vinařice docházelo či nikoli, dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Právní výklad dotčeného rozsudku tak ze strany žalobkyně není ničím jiným než nepodloženým předjímáním budoucího rozhodnutí.
29. Žalovaný dále uvedl, že nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že by nemohla trávit přestávku dle svého uvážení. V řízení bylo naopak prokázáno, že žalobkyně má možnost stravovat se v jídelně či v kanceláři VISS (resp. v části společné kanceláře vyčleněné pro VISS), což také činí. Stejně tak je jí umožněno například procházet se po areálu věznice a žalobkyně toho využívá, což v řízení potvrdili svědci. Je pouze její volbou, které místo a způsob stravování či odpočinku zvolí. Současně jí není zakazováno ani vzdálit se z prostor věznice za účelem čerpání přestávek, jestliže bylo prokázáno, že je po tuto dobu plnohodnotně vystřídána. K opakované argumentaci žalobkyně spočívající v tom, že žádný předpis, ani interní, příslušníkům neumožňuje opustit stanoviště v průběhu čerpání přestávek, žalovaný jen zřekapituluje, že předpisy, a to zákonné i podzákoné včetně interních norem Vězeňské služby, upravují pouze výkon služby a povinnosti příslušníků ve službě, zatímco přestávka je zákonem vymezený čas „volná“, do níž příslušníkovi služební povinnosti nezasahují (vyjma obecné iniciační povinnosti dle § 7 zákona o Vězeňské službě). Z tohoto důvodu není ani upravena služebními předpisy, jelikož postačuje, že zákon tuto pauzu na jídlo a odpočinek příslušníkům přiznává a naopak není nutné, aby bylo toto právo příslušníkům ještě deklarováno interními předpisy. Navíc, jak bylo uvedeno výše, pokud by služební předpisy upravovaly, jakým způsobem může a nesmí příslušník trávit přestávku, musely by – ad absurdum – současně upravovat, jakým způsobem může a nesmí trávit služební volno.
30. K odkazům na Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby č. 5/2016 Sb. (dále jen „NGŘ“) žalovaný zopakoval, že interní normy včetně NGŘ se vztahují výhradně na výkon služby. Navíc žalobkyní uvedená ustanovení [§ 54 odst. 1, § 4 písm. c) a § 57] se vážou výhradně k výkonu služby dozorců, případně inspektora dozorčí služby. Ona sama byla však zařazena jako inspektor strážní služby – operátor, tedy na zcela jiném oddělení s jinou služební náplní. Povinnosti dozorců tak nelze na její situaci aplikovat a uvedený odkaz lze považovat za irelevantní.
31. Žalovaný dále uvedl, že mu také není zřejmé, z čeho žalobkyně v posledním odstavci strany šesté žaloby vyvozuje, že by „žalovaný preferoval opuštění stanoviště bez vystřídání“, když v řízení bylo jednoznačně prokázáno, že ke střídání na stanovišti žalobkyně dochází, což i ona sama potvrdila v účastnickém výsledku. Má-li žalobkyně na mysli skutečnost, že po dobu jejího čerpání přestávky je střídána VISS či ISS, kteří tak naopak fakticky nesedí „za svým stolem“, je třeba žalobkyni upozornit, že předmětem řízení byla pouze skutečnost, zda ona sama byla za účelem čerpání přestávek vystřídána, a skutečnost, že po tuto dobu neseděl VISS či ISS „na své židli“, neboť byli na operačním středisku, nemá na čerpání přestávek žalobkyně pražádný vliv. Jen na okraj žalovaný opakovaně dodává, že stanoviště ISS, VISS i ISS – operátora se nachází v téže místnosti a v řízení ani mimo něj

žádný z těchto příslušníků nevypověděl, že by jim střídání žalobkyně jakýmkoli způsobem bránilo v plnění vlastních služebních úkolů.

32. Žalovaný tedy souhrnně uvedl, že v řízení před správním orgánem bylo jednoznačně prokázáno, že výkon služby inspektora strážní služby - operátora ve Věznici Kynšperk nad Ohří lze přerušit pro možnost čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, kdy se nejedná o situaci, že by žalobkyně pouze konzumovala stravu s tím, že by musela být stále dosažitelná a připravená přerušit přestávku pro případ potřeby plnění neodkladných úkolů ze stanoviště či řešení mimořádných událostí, a zároveň že taková potřeba běžně nastává. Zvláště za situace, kdy bylo jednoznačně prokázáno, že je na stanovišti střídána. Naopak lze souhlasit s argumentací obsaženou v napadeném rozhodnutí, zejména s tím, že z dikce § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru vyplývá, že přiměřená doba na jídlo a odpočinek je přiléhavá pouze u příslušníků, u kterých na dobu přestávky ve službě nemůže být výkon služby přerušen, tedy již ze samotné povahy služby. Ani žalobkyně si přitom v řízení nemohla vzpomenout, zda byla někdy z čerpání přestávky předčasně odvolána za účelem řešení mimořádné události či z jiného důvodu.
33. Žalobou napadené rozhodnutí tak má dle žalovaného oporu ve správním spise, když vychází především z listinných důkazů prokazujících existenci naplánovaných přestávek ve službě v denních rozkazech a současně prokazujících skutečnost, že žalobkyně je na svém stanovišti střídána. Závěry služebního funkcionáře jsou zároveň opřeny o účastnické a svědecké výpovědi obsažené ve správním spise. Samozřejmě žalovaný nepopírá, že je žalobkyně omezena ve svých aktivitách, ale to vyplývá z toho, že vykonává službu v režimovém prostředí. Tato omezení však nejsou takového charakteru, aby se mohlo konstatovat, že žalobkyně nemohla čerpat plnohodnotnou přestávku na jídlo a odpočinek. Současně je třeba doplnit, že řízení o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek je řízením návrhovým, tj. sami účastníci řízení před správním orgánem ve svém návrhu, resp. žádosti vymezí, z jakého důvodu mají za to, že přestávky nečerpají. Služební funkcionář je povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí. V rámci návrhového řízení vede zároveň řízení tak, aby bylo v řízení jednoznačně prokázáno či vyvráceno tvrzení účastníků. Odvolací orgán podle § 190 odst. 7 zákona o služebním poměru přezkoumává napadené rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, v rozsahu, jaký je uveden v odvolání. Současně je však povinen přezkoumat zákonnost rozhodnutí v celém rozsahu. Ze správního spisu je navíc zřejmé, že jak ředitel věznice, tak žalovaný coby odvolací orgán se přitom se všemi námitkami účastnice, které v průběhu řízení vyvstaly, vypořádali beze zbytku.

IV.

Replika žalobkyně

34. Žalobkyně podala k vyjádření žalovaného repliku, ve které uvedla následující.
35. Žalovaný odkazuje ve vyjádření na rozhodnutí generálního ředitele Vězeňské služby ČR, když se domnívá, že tímto byl požadavek žalobkyně zcela odůvodněn. S tímto však žalobkyně zásadně nesouhlasí, zvláště v okamžiku, kdy o naprosté shodnosti podoby rozhodoval Městský soud v Praze, který je v žalobním návrhu uveden. Jedná se o naprostou shodnou problematiku operačního střediska, kam je žalobkyně velena, a kterou ve shodnosti popisuje i výše uvedený rozsudek. Předně žalobkyně není na stanovišti střídána, ale je prováděn zástup na dobu nezbytně nutnou ke konzumaci stravy, když ani v jediném případě není plnohodnotně střídána na přestávku na jídlo a odpočinek, ale je jí na dobu

nutnou ke konzumaci stravy umožněno opustit prostor operačního střediska, když k jejímu vystřídání na konzumaci stravy je oprávněn výlučně jen službu konající inspektor strážní služby, či vrchní inspektor strážní služby, který pro uvedenou dobu opouští své stanoviště, službu v ten okamžik nikdo nevykonává. Po dobu její nepřítomnosti je tak funkce inspektora strážní služby neobsazena a fakticky jeho výkon duplicitně zastupuje vrchní inspektor strážní služby či inspektor strážní služby. Při vzniku jakékoliv mimořádné události v celém objektu Věznice Kynšperk nad Ohří je žalobkyně okamžitě nucena ukončit stravování a dostavit se na své pracoviště operačního střediska a zapojit se do její likvidace. Inspektor strážní služby se okamžitě musí dostavit na pracoviště své a též společně s vrchním inspektorem se do likvidace události zapojit. Nejedná se tedy o čerpání přestávky na jídlo a odpočinek dle § 60 odst. 1 služebního zákona, ale toliko umožnění konzumace stravy při nepřerušném výkonu služby, dle § 60 odst. 3 služebního zákona. Ve vlastní činnosti nerozhoduje to, že operační středisko je od stanoviště inspektora strážní služby (ISS) a vrchního inspektora strážní služby (VISS) odděleno toliko plastovou stěnou, ale rozhoduje postavení těchto příslušníků, když v mimopracovní době, kdy nejsou přítomni funkcionáři věznice, tyto jako nejvyšší funkcionáři VISS a ISS plnohodnotně zastupují. I když se žádná mimořádná situace v době konzumace stravy nenastane, je operátor věznice vždy ve střehu s povinností okamžitě ukončit stravování a na své nenahraditelné místo nastoupit. Ostatně tuto problematiku již judikoval nejen shora uváděný Městský soud v Praze, ale celá řada rozhodnutí jednak Krajského soudu v Ostravě a Nejvyššího správního soudu.

36. Dle žalobkyně je pravdou, že jak VISS, tak i ISS se musí volně pohybovat v souvislosti se svým výkonem funkce po celém objektu věznice, kde vykonávají kontrolní činnost, ale ani v jediném případě tak nemohou činit současně, když vždy nejméně jeden musí být přítomen ve své kanceláři vedle operačního střediska. Nikdy nelze konat služební činnost tak, aby stanoviště VISS, ISS a ISS - operátora bylo obsazeno jedním příslušníkem a stejně tak nelze vykonávat službu tak, aby VISS a ISS při provádění kontrolní činnosti byli mimo spojení RDST (radiostanice) či kontrolní činnost vykonávali současně a v případě vyhlášení mimořádných situací, což činí ISS operátor, se nedostavili na své místo a nepodíleli se na likvidaci této události. Naprosto shodné a nezastupitelné postavení mají VISS a ISS při své služební činnosti. V případě umožnění konzumace stravy jsou nezastupitelní a ihned stravu musí ukončit. Nejedná se tedy o čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, ale pouze nejnutnější čas ke konzumaci stravy. Ostatně ani v jediném případě není do knih převzetí a předání služby prováděn zápis o střídání na přestávku na jídlo a odpočinek a stejně tak není činěn zápis o umožnění stravy VISS operátorovi.
37. Žalobkyně za plnohodnotnou přestávku na jídlo a odpočinek považuje takovou dobu, kdy se nemusí zajímat o dění na operačním středisku ani ve věznici, dobu, kdy na její stanoviště přijde plnohodnotný samostatný zástup, kterému předá službu operátora a není oslaben žádný post jak VISS, tak i ISS. Taková osoba však ve věznici není přítomna a v denním rozkaze vedoucího oddělení vězeňské stráže na toto místo střídače velená žádná osoba není. „*Formulace, kterou žalovaný používá jako plnohodnotné střídání na jídlo a odpočinek považuje tu, že na třech zcela zásadních služebních místech zajišťujících bezpečnost celé věznice v rozhodnou dobu čerpání přestávek na jídlo a odpočinek jsou přítomni toliko příslušníci dva.*“ Fakticky to znamená situaci, kdy při služební činnosti dvanáctihodinových služeb celkem u těchto příslušníků po dobu tří hodin služba není vykonávána a fakticky je tak ohrožena nejen bezpečnost věznice, ale expresivně i bezpečnost společnosti. Žalovaný ve svém vyjádření na straně sedmé uvádí, že případné nahodilé mimořádné situace se nemohou

považovat za důvod nečerpání zákonné přestávky. Takový výklad však v judikatuře nemá svého místa, když platí, že i očekávání nahodilé situace je nutno považovat za součást služební činnosti a nikoliv plnohodnotné čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. „*Problematiku čerpání přestávek na jídlo a odpočinek v současné době vytvořil pro ČR i Evropský soudní dvůr, následně i Ústavní soud ČR.*“ Obě instance judikovaly, že pro nečerpání přestávky v pravém slova smyslu postačuje předpoklad a nepředvídatelnost mimořádné události, kdy příslušník musí okamžitě zasahovat. Pokud žalovaný odkazuje na Nejvyšší soud ČR, již několikrát bylo správními soudy uváděno, že „*služební zákon je speciální zákon, který nelze aplikovat pro služební činnost*“. Je zcela nerozhodné tvrzení služebního funkcionáře Věznice Kynšperk nad Ohří v tom směru, že většina mimořádných událostí se žalobkyně, resp. operačního střediska, netýkala. Jak uvedeno výše, postačuje vysoká míra pravděpodobnosti, že se tak v průběhu služby státi může. Jinak řečeno, cestou operačního střediska jsou vyhlašovány bezpečnostní signály, při nichž dochází k těm nejzávažnějším situacím, jako například napadení příslušníka, požár, vzpoura, napadení mezi vězni a podobně. Pokud taková situace ve Věznici Kynšperk nad Ohří do současné doby nevznikla, jedná se o jedinou věznici v systému vězeňské služby. V ostatních věznicích jsou takové situace a vyhlašování těchto mimořádných situací operačním střediskem naprosto běžnou situací.

38. „*Argumentace nepřiléhavostí rozsudku Městského soudu v Praze s odůvodněním, že na operačním středisku Policie ČR, který tuto problematiku řeší, se nachází více operátorů zatím, co ve Věznici Kynšperk nad Ohří tuto pozici zastává toliko jeden příslušník, svědčí naopak o vysoké důležitosti obsazení takového služebního místa osobou, která je na tento post velena.*“ Obsazování tří nejdůležitějších postů ve Věznici Kynšperk nad Ohří toliko dvěma příslušníky svědčí o běžném porušování bezpečnosti věznice, když dle názoru žalovaného se příslušník čerpající přestávku na jídlo a odpočinek nemusí zajímat o dění na jeho úseku služby. Potom takový post je zcela nadbytečný a jeho zrušením by nemohl nastat žádný následek. Takový postup je však zásadně nesprávný a mlžící skutečnou činnost na jednotlivých postech. Takové myšlení pak není myšlením vojensky organizovaného sboru, ale řízení při takovém výkonu služby je chaosem, kde každý může rozhodovat o tom, co jej náhle napadne.

V.

Duplika žalovaného

39. Žalovaný na repliku žalobkyně reagoval duplikou, ve které konstatoval následující.
40. Vzhledem k obsahu tohoto podání je třeba upozornit, že se žalobkyně nevyjadřuje pouze k předchozímu vyjádření žalovaného, ale uvádí také některé nové skutečnosti, jimiž fakticky rozšiřuje své žalobní důvody. Vzhledem k tomuto žalovaný opakovaně uplatňuje své právo na vyjádření se k obsahu repliky a své předchozí vyjádření doplňuje následovně.
41. Počínaje stranou třetí repliky žalobkyně upozorňuje na nedávná rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, sp.zn. C-107/19, a Ústavního soudu České republiky, sp.zn. II. ÚS 1854/20, a jimi projednávanou věc – proplacení přestávek u hasičů – přirovnává ke své situaci. Žalovaný však musí konstatovat, že tato rozhodnutí nejsou na situaci žalobkyně vůbec přiléhavá. Výše zmínění účastníci řízení před Soudním dvorem Evropské unie, resp. před Ústavním soudem ČR (dále také jen jako „*hasiči*“) vykonávali práci hasiče v pracovněprávním poměru. Ze zákona měli stanovenou přestávku na jídlo a odpočinek v rozsahu 30 minut. Na rozdíl od žalobkyně však přímo z vnitřních předpisů jejich

zaměstnavatelů vyplývalo, že se tito zaměstnanci musí nejpozději do dvou, resp. tří, minut dostavit i v čase přestávky na místo, kde došlo k mimořádné události a tuto událost řešit. V případě těchto hasičů tak byla nad rámec obecné iniciační povinnosti stanovena ještě povinnost další, která však způsob trávení přestávky natolik omezovala, že již nebylo možné tuto dobu považovat za dobu k jídlu a odpočinku.

42. Ústavní soud doslova uvedl: „To, zda práci stěžovatele lze, či nelze během přestávky na jídlo přerušit, není dáno charakterem případného zásahu, nýbrž charakterem pracovní povinnosti (pohotovosti) uložené stěžovateli. Měl-li stěžovatel povinnost být připraven zasáhnout nejpozději do tří minut, a to i během plánované přestávky na jídlo a oddech, pak vykonával práci, která ze své povahy (být ve střehu, být připraven) nemohla být přerušena.“
43. Soudní dvůr Evropské unie potom své rozhodnutí odůvodnil mimo jiné následovně: *„S ohledem na všechny výše rozvedené úvahy je třeba na první a druhou otázku odpovědět, že článek 2 směrnice 2003/88 musí být vykládán v tom smyslu, že doba přestávky, která je poskytnuta pracovníkovi v průběhu jeho denní pracovní doby a během které musí být v případě potřeby připraven do dvou minut k výjezdu, je „pracovní dobou“ ve smyslu uvedeného ustanovení, pokud z celkového posouzení všech okolností vyplývá, že omezení uložená tomuto pracovníkovi během uvedené doby přestávky jsou takové povahy, že objektivně a velmi významně ovlivňují možnost pracovníka nakládat volně s časem, během něhož jeho profesní služby nejsou vyžadovány, a věnovat se v tomto čase vlastním zájmům.“*
44. Obě dvě rozhodnutí přitom v odůvodnění zdůrazňují, že plnohodnotné trávení přestávky není vyloučeno skutečností, že přestávka trvá pouze 30 minut či během ní může docházet k nečekanému přerušení z důvodu mimořádné události, nýbrž podstatnou skutečností je fakt, že v případě mimořádné události musí být dotčený pracovník schopen zasáhnout do konkrétního, a velmi krátkého, časového limitu dvou, resp. tří, minut. Taková časová norma pro zásah přitom zásadně vylučuje, aby daný pracovník trávil přestávku na jídlo a oddech dle svého uvážení, neboť může zpravidla vykonávat jen ty činnosti, které mu současně umožní být do dvou či tří minut plně připraven konat práci.
45. Situace u Vězeňské služby je však diametrálně odlišná, když příslušníci žádnou takovou zásahovou povinnost uloženu vnitřními předpisy nemají a vztahuje se tak na ně pouze zákonná iniciační povinnost podle § 7 zákona o Vězeňské službě. Tato však není omezena žádným časovým limitem a navíc příslušníkovi vzniká pouze v případě, že se o vzniku mimořádné události dozví. Zde je potřeba opětovně v kontextu s dokazováním provedeným v řízení konstatovat, že charakter služby, kterou vykonávala žalobkyně, umožňuje z důvodu čerpání přestávky přestávek na jídlo tuto službu v souladu se zákonem o služebním poměru přerušit, přičemž po omezenou dobu plní úkoly na stanovišti zastupující příslušník. Žalobkyně tak nemá po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek povinnost být v neustálé pohotovosti/připravenosti, což je doloženo vnitřními předpisy, které žádnou takovou povinnost žalobkyni neukládají. Jak bylo uvedeno výše, tímto však není dotčena obecná iniciační povinnost zakotvená v § 7 zákona o Vězeňské službě, avšak pouze za předpokladu, že se žalobkyně o mimořádné události vůbec dozví, neboť až v tento okamžik je u této zakročovací povinnosti splněna podmínka bezprostřední naléhavosti zákroku (např. zpozorování útěku vězně, vznik požáru v místnosti, kde se zrovna žalobkyně nachází apod.). Samotnou iniciační povinnost připustil i Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu, konkrétně v bodě 51., těmito slovy: *„Pokud by zaměstnanec během obědové pauzy v kuchyni například zpozoroval, že někdo zapomněl zastavit tekoucí*

vodu nebo vypnout některý z elektrospotřebičů, nebo pokud by na pracovišti byla otevřená okna a z důvodu průvanu či bouřky by hrozilo, že může dojít k jejich rozbití, byl by zaměstnanec podle § 249 odst. 2 zákoníku práce povinen proti bezprostředně hrozící škodě sám zakročit, a to i přesto, že by zrovna čerpal přestávku na odpočinek. Pro vznik tzv. zakročovací povinnosti však musí být splněna podmínka bezprostřední naléhavosti zákroku (viz Horna, V., Hůrka, P., § 249 [Povinnost zaměstnance předcházet škodám]. In: Doležilek, J., Doudová, S., Horna, V., Hůrka, P., Kable, B., Košnar, M., Randlová, N., Roučková, D., Vysokajová, M. Zákoník práce: Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2020 [Systém ASPI]).“ Ustanovení § 249 odst. 2 zákoníku práce lze přitom obsahově ztotožnit právě s § 7 zákona o Vězeňské službě.

46. Lze tak shrnout, že předestřené judikáty Soudního dvora Evropské unie a Ústavního soudu sice upravují problematiku přestávek na jídlo a odpočinek, zde však podobnost s případem žalobkyně končí. Zatímco účastníci řízení před výše zmíněnými soudy byli vnitřními předpisy zaměstnavatele omezeni již v samotném způsobu trávení přestávek tím, že jim byla i po dobu přestávky uložena povinnost být do dvou, resp. tří, minut připraven k zásahu, žalobkyně žádnou takovou povinnost během přestávky neměla. Pro konkrétní srovnání lze například uvést, že dotčení hasiči mohli vykonávat pouze činnosti, které lze zcela ukončit do dvou, resp. tří minut; v řízení s žalobkyní bylo naopak prokázáno, že jí žádným vnitřním předpisem nebylo zakazováno, aby se zcela vzdálila z prostor věznice či aby se, podle potřeby, během přestávky například vysprchovala. Je přitom evidentní, že žádný z výše zmíněných hasičů takové aktivity vykonávat nemohl, neboť by neodpovídaly podmínkám připravenosti k zásahu. Z výše uvedených důvodů jsou situace judikované Soudním dvorem Evropské unie a Ústavním soudem na žalobkyni nepřiléhavé.
47. Žalobou napadené rozhodnutí tak má oporu ve správním spise i v zákoně.

VI.

48. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 3. 2023, čj. 57 Ad 4/2021-67, bylo zrušeno napadené rozhodnutí a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
49. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem ze dne 30. 7. 2024, č.j. 10 As 99/2023-63, zrušil shora označený rozsudek Krajského soudu v Plzni a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

VII.

50. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2024, čj. 57 Ad 4/2021-121, bylo napadené rozhodnutí opět zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
51. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem ze dne 28. 2. 2025, č.j. 10 As 249/2024-57, zrušil i tento další rozsudek Krajského soudu v Plzni a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

VIII.

Vyjádření žalobkyně po druhém zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu

52. Ve vyjádření ze dne 6. 5. 2025 žalobkyně uvedla, že se zásadním způsobem neztotožňuje se zrušením rozhodnutí zdejšího soudu. Konstatovala, že předně poukazuje „na kompletní spisovou složku, do níž byla podána žaloba“, když rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nevychází z listinných důkazů v tomto spise uvedených. Ze spisové složky ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří vyplývá, že správním řízením byl ředitelem Věznice Kynšperk nad Ohří pověřen vedoucí oddělení vězeňské stráže R. K., tedy osoba přímo nadřízená

žalobkyni a „*současně přímo odpovědná čerpání takových přestávek*“. Současně Nejvyšší správní soud nereagoval na skutečnost, že tato osoba byla žalobkyní již v samém počátku řízení navrhována k podání svědecké výpovědi, když je transparentní, že tímto způsobem se výpovědi účelově vyhnula, a tak ani okrajově nebyly osvětleny zásadní skutečnosti, kdy denní rozkaz vyhotovuje právě osoba, která měla být v tomto řízení slyšena a měla tak podat výpověď ke skutečnosti, kým byla žalobkyně na svém stanovišti, kde není možno službu přerušit, střídána na čerpání přestávky na jídlo a odpočinek v okamžiku, kdy v denním rozkaze vedoucího oddělení vězeňském strážní není ani jediná osoba, která by takové střídání mohla provádět, a k výkonu služby na operačním středisku je potřeba odborných znalostí a nemůže být vykonávána jakýmkoliv dalším příslušníkem (viz článek 29 rozsudku Nejvyššího správního soudu). Tomuto nadřízenému jsou pak „NGR č. 23/20414 § 56“ uloženy povinnosti např. organizace strážní a eskortní služby, když v takovém případě by měl v podání svědecké výpovědi upřesnit kdy, v jakou dobu a kým bylo operační středisko k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek střídáno a kdo nesl odpovědnost za případnou mimořádnou událost. Žalobkyně nehodlá předjímat odpovědi na takové otázky, když si tento svědek zcela jistě nemůže takové nuance pamatovat, avšak žalovaný takové dotazy zmařením výsledku K. znemožnil a Nejvyšší správní soud takové problematice ani okrajově nevěnuje žádnou pozornost. Z výpovědi žalobkyně a současně i dalších příslušníků, konaných dne 15. 1. 2019, je transparentní, že výslech se konal za účasti další osoby, a to L. P., která je ve věznici v pozici právníka a která současně žalobkyni a svědkům pokládala otázky, ač k tomuto úkonu neměla žádného zmocnění. Správní řízení je neveřejné a ze správního spisu Věznice Kynšperk nad Ohří vyplývá, že právník věznice nebyl ředitelem Věznice Kynšperk nad Ohří k takovému řízením delegován či zmocněn, aby takové úkony činil. Zásadním způsobem je tak narušeno celé správní řízení a toto se stává nezákonným stejně jako všechny svědecké výpovědi, kde byla tato osoba přítomna a aktivně se do řízení zapojovala. Pokud jednak Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaný návrh není konkrétní, v samém úvodu žádosti je uvedeno, že se jedná o období 29. 12. 2013 až 28. 12. 2016. Dle názoru žalobkyně se tak jedná o naprosto konkrétní termín, kdy se jedná o všechny dny, v nichž služba na operačním středisku byla vykonávána právě žalobkyní. K odkazu na požadavek žalobkyně k prokázání skutečnosti, že přestávky na jídlo a odpočinek skutečně čerpala, jsou ve správním spise uvedeny měsíční výkazy údajně čerpaných přestávek na jídlo a odpočinek, které ani okrajově nespecifikují, kdy byla přestávka na jídlo a odpočinek čerpána a zda došlo k dodržení zákonné doby pro takové čerpání, tedy začátek čerpání nejpozději do pěti hodin od počátku služby. Stejně tak z této agendy není možno spravedlivě požadovat, aby si každý inspektor strážní služby s měsíčním odstupem pamatoval, jak v rozhodnou dobu a den čerpal přestávku na jídlo a odpočinek. Již ani okrajově se z tohoto výkazu nedá shledávat, kdo a kdy inspektora strážní služby operátora střídal a kdo nese odpovědnost za daný úsek služby při takovém střídání, když stanoviště nelze bez vystřídaní opustit. Nejvyšší správní soud se ani okrajově nevěnuje § 66 odst. 3 lit. h) Nařízení generálního ředitele vězeňské služby č. 23 z roku 2014, kde jsou s naprostou precizností uvedeny povinnosti inspektora strážní služby operátora. Pod shora uvedeným ustanovením je povinností operátora „*vést stanovenou dokumentaci operačního střediska a jemu příslušnou agendu v informačním systému*“. Takovou dokumentací se rozumí „*Kniha předání a převzetí služby*“. Ač kopie takové knihy jsou zaznamenány v elektronické podobě a v podobě CD nosičů součástí spisové složky, ani v jediném případě v této knize není uvedeno střídání inspektora strážní služby operátora pro čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, čas čerpání takové přestávky a

hlavně pak subjekt, který po dobu čerpání takové přestávky vykonával službu na operačním středisku, natož potom záznam, kdo v rozhodnou dobu nesl odpovědnost za tak odpovědné stanoviště, které je jedním z nej důležitějších koordinačních středisek při vzniku jakékoliv mimořádné události.

53. K výsledkům svědků vyslechnutým „hlavně dne 15. 1. 2019“ žalobkyně uvedla toto.

„Přímým nadřízeným inspektora strážní služby operátora je vrchní inspektor strážní služby (viz § 60 odst. 1 NGR 23/2014).

Výslech J. N. - není uvedeno služební zařazení, a tak nelze posuzovat, na jaké pozici, kdy a koho střídá.

Službu jsem předával kolegovi, není uvedeno, v jaké pozici byl střídající kolega a jak byl tento kolega v denním rozkaze jako střídající uveden (v denním rozkaze VOVŠ totiž není uveden jediný příslušník, který by nebyl zařazen na stanoviště, a tak není zjevno, jak mohl službu vykonávat duplicitně, nejméně na dvou stanovištích, což je v rozporu s rozpisem strážních stanovišť. Pokud není uvedena konkretizace jeho výchozího postavení, nelze se ztotožnit s tím, že právě jím byla žalobkyně střídána.

Str. 5. Byl ve vedlejší místnosti. Nebyly vytvořeny podmínky k řádnému čerpání. Příslušníci nemohli čerpat řádně přestávky, jsou stále ve střehu. V jídelně jsme měli vysílačku-zazní-li bezpečností heslo, tak musíme jednat“.

Ze závěrečného ustanovení transparentně vyplývá, že celý výslech fakticky vedl právník věznice, aniž by k tomuto byl zmocněn. (Právník: Chcete něco dodat, nebo účastnice jednání.)

Výslech J. P. - funkce vrchní inspektor strážní služby

Ve vztahu k inspektoru strážní služby operátorovi uvedl:

Kolegyni jsem střídá na stanovišti, ale ne ze služby za účelem čerpání přestávek. Kde čerpala? Buď v kanceláři VISS, kde si ohřála jídlo, nebo se procházela po chodbě.

Při odpovědi svědka K. bezdůvodně zasáhl do výpovědi vlastním odporovacím názorem, což je zcela nepřijatelné.

K otázce, zda měla řádně vyčerpanou přestávku, bylo odpovězeno: Většinou ano, když to dovolovaly okolnosti.

NSS se nevypořádal s touto odpovědí, když není možno bez dalšího posoudit, kdy a zda přestávka byla či nebyla čerpána.

Z následného slovosledu transparentně vyplývá, že celé řízení bylo vedeno právníkou věznice, aniž ta by byla k takovému jednání zmocněna.“

54. Dále žalobkyně uvedla, že v článku 50 Nejvyšší správní soud uvádí situaci, kdy předpisy nevyžadují, aby ve věznici byla vytvořena funkce tzv. střídače, jehož úkolem by bylo střídání jiných příslušníků. Dále se uvádí, že tedy není vyloučeno, aby příslušníka střídá kolega, který je v době čerpání přestávky velen do služby, umožňuje-li mu to náplň služebních povinností. Je tedy otázkou, co si Nejvyšší správní soud představuje pod pojmem „umožňuje-li mu to náplň služebních povinností“. Každý služební post má přesně stanovenou náplň povinností a toto plnění mu neumožňuje plnit úkoly jiné, na jiném služebním stanovišti. Otázkou je tedy posouzení případného úrazu příslušníka, který zasahoval na zcela jiném úseku služby, a případných následků z takového dobrovolného a iniciativního zásahu vzniklých. Je potřeby mít na zřeteli skutečnost, že každý příslušník

oddělení vězeňské stráže je do služby velen na základě denního rozkazu vedoucího oddělení vězeňské stráže. Tento rozkaz vychází výlučně jen z rozpisu strážních stanovišť, který je nejvyšší interní právní normou pro věznic, a v tomto rozkaze není ani jediného příslušníka, který by nebyl velen na žádné strážní stanoviště. Ostatně stanoviště inspektora strážní služby operátora vyžaduje specifické znalosti stanoviště, kde nemůže být střídán každým jiným příslušníkem bez odborných znalostí.

55. K „požadavkům“ Nejvyššího správního soudu žalobkyně uvedla:

- žalobkyně požadovala zaplacení neoprávněně odečtených přestávek na jídlo a odpočinek za období 29. 12. 2013 až 28. 12. 2016, tedy za každou takto odpracovanou pracovní směnu v tomto období, když pracovala ve dvanáctihodinových směnách

- charakter pracoviště je nepřerušitelnou sménou po celých 24 hodin, když se jedná o klíčové pracoviště, kde se jednak řídí, jednak kontrolují všechny činnosti strážní a dozorcí služby

- výkon služby na operačním středisku je nepřerušitelný a pro případ čerpání jakékoliv přestávky, či odchodu na toaletu, nebo za jiným účelem musí být inspektor strážní služby operátor bezpodmínečně střídán, avšak není kým, neboť výkon služby na operačním středisku je specifickou odbornou činností vyžadující zvláštní znalosti a odbornosti

- v celém systému Vězeňské služby ČR neexistuje žádný předpis či nařízení, které by umožňovalo střídání příslušníka na operačním středisku bez toho, že by bylo oslabeno, resp. zcela po určitou dobu neobsazeno stanoviště inspektora strážní služby a tím fakticky zcela eliminována činnost nejen tohoto pracovníka, ale i vrchního inspektora strážní služby při řešení mimořádné události. S takovou eventualitou žádný předpis či NGR nepočítá

- čerpání přestávek nebylo plánováno, o čemž svědčí i listiny prokazující údajné čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, když se jedná o souhrn údajných měsíčních výkazů, kde není uveden čas, počet přestávek ani střídající příslušník

- žalobkyně po celou dobu, a to ani v současné době, nikdy není odesílána na čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, o čemž měl údajně rozhodovat vrchní inspektor strážní služby, v tomto případě svědek J. P., který k žalobkyni uvedl, že žalobkyni střídal, ale ne za účelem čerpání přestávek. Jednalo se o jediného pracovníka, který o střídání rozhoduje.

56. Za zcela nesrovnatelné a nestandardní lze dle žalobkyně považovat vyjádření Nejvyššího správního soudu v otázce posuzování možnosti čerpat přestávku na jídlo a odpočinek u strážných a dozorců a srovnávat pozici inspektora strážní služby operátora, což je zcela nesrovnatelná činnost přísně specifikovaná, kdy každá činnost operátora, tedy i střídání, je zaznamenávána do knihy předání a převzetí služby na tomto stanovišti, kde výkon služby nelze přerušit. Srovnání služebních činností inspektora strážní služby jsou podrobně uvedena v § 65 NGR 23/2014, kde ani okrajově není uvedeno, že by toto služební zařazení bylo oprávněno zastupovat příslušníka na operačním středisku. Povinnosti inspektora strážní služby operátora jsou uvedeny v § 66 NGR 23/2014. Ani zde v jediném případě není uvedeno, kým a kdy by měl tento příslušník být střídán za účelem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek a takovou situaci neřeší ani žádná z interních právních norem. Žalovaný tak postavil svoji kasační stížnost jen na domněnkách a spekulacích, kterým Nejvyšší správní soud slepě uvěřil bez jakýchkoliv předpisů a nařízení NGR.

57. Žalobkyně dále uvedla, že správní orgán ani neprovedl navrhovaný důkaz výsledkem vedoucího oddělení vězeňské stráže, který je za takovou činnost odpovědný, a tedy zdůvodnění činnosti vrchního inspektora k činnosti podřízených a uvedení interních právních norem z jeho pohledu je tak zcela nezbytné, i když se lze v pochybnostech hraničících s jistotou domnívat, že žádnou takovou interní právní normu neuvede. Právě touto výpovědí odpovědného pracovníka lze zjistit, zda přestávka na jídlo a odpočinek mohla být čerpána a hlavně kým a v jakém časovém období byla střídána a jaký interní předpis takové střídání povoluje či nařizuje, když v denním rozkaze tohoto funkcionáře je pracovní doba uvedena v čase 05,45 - 18,15 hod. a noční směna v čase 17,45 - 06,15 hod. Stejně tak nikdy nebylo uvedeno, kdo by měl čerpání přestávky žalobkyně určovat či nařizovat. Bez výsledku tohoto funkcionáře nelze dále objektivně věc řešit, když žalobkyni žádný takový předpis či NGR znám není.
58. Žalovaný by se měl dle žalobkyně vyjádřit i k tvrzení v článku 10, kde se uvádí, že žalobkyně do jídelny neodcházela dobrovolně, ale z rozkazu nadřízeného. Pokud se s takovým tvrzením ztotožňuje i Nejvyšší správní soud, pak je nutno se dotázat, jaký důkaz žalovaného takové tvrzení prokazuje, když v listinách o čerpání přestávek na jídlo a odpočinek se jedná jen o měsíční výkaz bez časů a stejně tak nadřízený J. P. nic takového nikdy netvrdil. Ze strany žalovaného se tak jedná o ničím nepodloženou jasnozřivost.
59. Za naprostý lapsus lze dle žalobkyně považovat vyjádření žalovaného v článku 64, kde Nejvyšší správní soud považuje za oprávněnou námitku žalovaného, že Krajský soud v Plzni neposoudil „*naprostou vytíženost*“ vrchního inspektora strážní služby, když jeho služební povinnosti jsou uvedeny v § 60 - § 62 NGR 23/2014, a sledovat časově jeho vytíženost je naprosto zcestné, zvláště v mimopracovní době a době ve svátcích a dnech pracovního volna, kdy je nejvyšším funkcionářem věznice a zastupuje ředitele věznice. V takovém případě žalovaný vybízí ke zjišťování vytížení nejvyšších funkcionářů věznice, tedy ředitele věznice a jeho zástupců, neboť ti všichni mají erudici ke střídání přestávek na jídlo a odpočinek příslušníka na operačním středisku a jejich služba není nepřerušitelná.
60. Žalobkyně dále uvedla, že z vyjádření Nejvyššího správního soudu lze jednoznačně seznat, že vrchní inspektor strážní služby má ve svých povinnostech i střídat příslušníka na operačním středisku za účelem čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Z tohoto vyjádření lze seznat, že generální ředitel ani okrajově nezná povinnosti subjektů, kterým je nadřízen, a vyslovuje premisy, které ani sám nikdy nenařídil, a vše za účelem ovlivnění Nejvyššího správního soudu uvádí zásadní nepravdy, kterým Nejvyšší správní soud věří a uvádí je v odůvodnění svého rozhodnutí. Žalobkyně již od samého počátku tvrdí, že pro řešení problematiky služby ve Vězeňské službě je potřeba odborných znalostí, což se však v tomto rozhodnutí nejen neprojevuje, ale v případě takového hodnocení vlastně žalovaný i Nejvyšší správní soud přebírají odpovědnost za vznik a následky mimořádných událostí, když s takovou službou, resp. s čerpáním přestávek na jídlo a odpočinek takovou formou, která se uplatňuje v tomto řízení, vyslovují souhlas.
61. Žalobkyně uzavřela, že ze strany žalovaného došlo k zásadním pochybením uvedeným výše, a proto nelze objektivně rozhodnout o celé kauze, která se vede již od 28. 12. 2016.
62. V podání ze dne 29. 5. 2025 k tomu žalobkyně doplnila, že navrhuje provedení výsledku R. K., J. N. aj. P.

IX.

Reakce žalovaného ze dne 11. 8. 2025

63. Na nová vyjádření žalobkyně reagoval žalovaný v podání ze dne 11. 8. 2025. Uvedl, že žalobkyně se nevyjadřuje pouze k předchozímu vyjádření žalovaného či k proběhnuvšímu řízení před Nejvyšším správním soudem, ale uvádí také některé nové skutečnosti, jimiž fakticky rozšiřuje své žalobní důvody. Vzhledem k tomu žalovaný doplnil své vyjádření k žalobě následovně.
64. Dle žalovaného byly veškeré žalobní námitky, jakož i drtivá většina tvrzení uvedených v nynějším vyjádření, již vyvráceny ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Týká se to především otázky střídání stanovišť, odpovědnosti za stanoviště v době čerpání přestávky, postupu odchodů na přestávku, evidence čerpání přestávek, přerušitelnosti služby atd. V tomto ohledu shledává žalovaný žalobu za nedůvodnou, jelikož nepoukazuje na nic, co by již nebylo řešeno ustálenou judikaturou správních soudů. Žaloba také vykazuje známky nekonkrétnosti a obecnosti, přičemž sama žalobkyně není, ani po pokynu Nejvyššího správního soudu, s to specifikovat konkrétní okolnosti svých údajně nevyčerpaných přestávek a argumentuje velice vágním systémovým pochybením. K takto formulovaným podáním se však již vyjádřil Nejvyšší správní soud například v rozsudku sp.zn. 1 As 272/2022, kde se uvádí: *„Zde je na místě upozornit na to, že ani sami stěžovatelé nenamítali žádné konkrétní situace, ve kterých by jim zákrok v době přestávky proplacen nebyl. Stěžovatelé konečně neuvádí další dostatečně určité vlastní nároky, které vůči žalovanému uplatňují, jak správně rozpoznal i krajský soud. Ten zhodnotil, že například odpovědnost střídaného příslušníka za stanoviště i v době přestávky je čistě hypotetická. Kasační soud tak dále žádné konkrétní požadavky stěžovatelů nebyl schopen identifikovat a další nedostatky kasační stížnosti již nebylo možné překlenout. K tomu je ale třeba závěrem dodat, že kvalita a jasnost kasačních námitek do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. K tomuto se již vyjádřil rozšířený senát v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, v němž posuzoval dostatečnou určitost žalobních bodů: „čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“ Tyto požadavky lze aplikovat i na řízení o kasační stížnosti.“* Žalovaný se proto již nebude dále zabývat těmito opakujícími se obecnými námitkami, jelikož ve světle bohaté judikatury nejsou již pro projednávanou věc nijak relevantní.
65. Žalovaný dále konstatoval, že se však vyjádří k námitce, že jednotlivých úkonů řízení se měla zúčastnit nepověřená osoba – právnička Věznice Kynšperk nad Ohří, L. P. Žalovaný upozorňuje, že tato osoba k tomuto, navzdory přesvědčení žalobkyně, byla řádně pověřena, o čemž byl i zmocněnec žalobkyně během řízení speciálně informován. Toto žalovaný dokládá sdělením č.j. VS-92475-36/ČJ-2016-8027PR ze dne 28. 11. 2018.
66. K námitce, že v řízení nebyl vyslechnut vedoucí oddělení vězeňské stráže R. K., žalovaný upozornil, že na tento „nedostatek“ žalobkyně nikdy během řízení před služebním funkcionářem neupozornila, přičemž tak činí až nyní, v řízení před soudem. Práva žalobkyně tak nemohla být v řízení nijak zkrácena, jestliže toto právo ani uplatněno nebylo, ač již při zahájení řízení byla informována o tom, že pověřeným k vedení úkonů řízení bude právě K. Současně má žalovaný za to, že skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byl prokázán i bez výsledku této osoby, přičemž shromážděný důkazní materiál je natolik jednoznačný, že ani provedení výslechu K. by zřejmě nemohlo

na závěrech služebního funkcionáře ničeho změnit. Z tohoto důvodu také žalovaný pokládá za nadbytečné provedení výsledku této osoby. Ostatně, sama žalobkyně přiznává na straně druhé svého vyjádření, že tento svědek si „*zcela jistě nemůže takové nuance pamatovat*“. Je proto otázkou, z jakého důvodu současně navrhuje jeho výslech k 12 let starým skutečnostem. Pokud navíc žalobkyně naznačuje, že osoba pověřená vedením úkonů v řízení jí byla současně služebně nadřízena (byť ne přímo, jak dovozuje žalobkyně, jelikož přímým nadřízeným žalobkyně byl vrchní inspektor strážní služby), připomíná žalovaný § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), podle něžž úřední osoba není vyloučena, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem.

67. Co se týká dalších navrhovaných svědků, a sice J. N. a J. P., tito již byli vyslechnuti v řízení před služebním funkcionářem. Žalobkyně jakož i její zmocněnec měli právo se těchto výsledků účastnit a klást svědkům otázky. Není proto žalovanému zřejmé, proč nyní, s odstupem času, žalobkyně žádá o opakování výsledku před soudem. I provedení tohoto výsledku pokládá žalovaný za nadbytečné, jelikož tento úkon již v řízení proveden byl a poznatky z něj byly řádně vyhodnoceny. Žalobkyně i její zmocněnec navíc byli oprávněni se na něm přímo podílet a mají-li za to, že k některým skutečnostem tito svědci nevypovídali, měli možnost se jich náležitě doptat ve správním řízení. Tvzení žalobkyně, že u J. N. nebylo specifikované jeho služební zařazení, je mylné. I na straně 24. napadeného rozhodnutí je výslovně uvedeno toto: „*Je tak nepochybné, že jak svědci, tak účastnice řízení vykonávali službu ve stejné místnosti, kdy svědek J. N. byl zařazen jako inspektor oddělení vězeňské stráže a svědek J. P. byl zařazen jako vrchní inspektor strážní služby.*“ Žalovaný tak nejen přesně specifikoval služební zařazení tohoto příslušníka, ale dokonce specifikoval i přesné místo výkonu služby.
68. K dalším námitkám ke způsobu, jakým byly prováděny výsledky svědků, žalovaný upozornil, že žalobkyně i zmocněnec měli možnost se těchto výsledků osobně účastnit a pokud mají za to, že došlo k nepřipustnému zásahu vyslyšajícího do výpovědi vyslychaného, měli toto namítat již v okamžiku provádění úkonu, přičemž jejich námitka by byla řádně zaprotokolována a služební funkcionář by se s ní vypořádal ve svém rozhodnutí. Upozorňovat na jakési údajné pochybení vyslyšajícího až v řízení před soudem je zjevně opožděné, nicméně žalovaný má za to, že vzhledem k obsáhlosti spisového materiálu na výsledek řízení nemá žádný vliv, a to ani kdyby se prokázalo.
69. Žalovaný také podotkl, že nynější vyjádření žalobkyně obsahuje námitky, jež by procesně měly být obsaženy spíše v odvolání proti rozhodnutí služebního funkcionáře, nikoli vzneseny až v řízení před soudem. Tyto námitky se totiž nijak nedotýkají napadeného rozhodnutí, ale pouze rozhodnutí služebního funkcionáře v prvním stupni, případně kritiky názoru Nejvyššího správního soudu. Žalovaný proto v odvolacím řízení postupoval zcela zákonně, když rozhodnutí služebního funkcionáře přezkoumal v rozsahu odvolacích námitek. Kvalita odvolacích námitek také předjímala výsledek řízení, v souladu s výše citovaným názorem Nejvyššího právního soudu.
70. Žalovaný tedy shrnul, že návrhy na doplnění dokazování v řízení před soudem pokládá za nadbytečné, jelikož dva z navrhovaných svědků již byli vyslechnuti ve správním řízení a žalobkyně i její zmocněnec měli možnost se tohoto výsledku účastnit a pokládat doplňující dotazy. Třetí navržený svědek, K., byl ve správním řízení pověřen shromažďováním podkladů, přičemž žalobkyně o tomto pověření byla informována ještě před konáním jednotlivých úkonů a nevznesla žádnou námitku. Ostatně, také sama

žalobkyně ve svém vyjádření zpochybňuje schopnost tohoto svědka „pamatovat“ si rozhodné skutečnosti s takovým časovým odstupem. Žalovaný tedy s provedením těchto důkazů nesouhlasí a navrhuje, aby provedení navrhaných důkazů výsledkem svědků bylo zamítnuto s ohledem na jejich nadbytečnost. Žalovaný má současně za to, že veškeré relevantní důkazy jsou obsaženy ve spisovém materiálu a žádné další důkazy k provedení tedy nenavrhuje. Napadené rozhodnutí má dle žalovaného oporu ve správním spise i v zákoně, přičemž v podrobnostech žalovaný odkazuje také na svá dřívější vyjádření učiněná v této věci před soudem. Ke všem námitkám žalobkyně také existuje bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu, jež tyto námitky vyvrací.

X.

Vyjádření účastníků při jednání

71. Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

XI.

Posouzení věci soudem

72. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
73. Podle § 110 odst. 4 s.ř.s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

A.

74. Vzhledem k tomu, že předchozí rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 3. 2023, č.j. 57 Ad 4/2021-67, byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2024, č.j. 10 As 99/2023-63, a následující rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2024, č.j. 57 Ad 4/2021 -121, byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2025, č.j. 10 As 249/2024-57 (dále jen „zrušovací rozsudek“), byl soud v dalším řízení vázán právními názory vyslovenými Nejvyšším správním soudem ve zrušovacích rozsudcích (§ 110 odst. 4 s.ř.s.).

1.

75. Pro rozhodnutí věci byly podstatné i závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 5. 2025, č.j. 6 As 120/2024-52, který se týká obdobné věci, téže věznice i téhož období.
76. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud v bodech 22 až 26 uvedl:
77. „Nejvyšší správní soud ověřil, že ze spisové dokumentace, včetně krajským soudem uvedených denních rozkazů a jejich příloh (srov. bod 142 napadeného rozsudku), vyplývá, že tyto dokumenty skutečně počítaly s čerpáním zákonné přestávky na jídlo a odpočinek konkrétně stanoveném (naplánovaném) čase. Samotné naplánování přestávky v denních rozkazech, společně s obecnou úpravou v zákoně a vnitřních předpisech, představuje dostatečný formální podklad pro umožnění jejího čerpání podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. S přestávkou na jídlo a odpočinek obecně počítá § 3 nařízení stěžovatele č. 44/2013 a rovněž čl. 7 nařízení ředitele věznice č. 9/2015. Skutečnost, že přestávky byly formálně vykazovány jako

zákonné přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, potvrzuje i existence evidence čerpání přestávek, jejíž správnost sami žalobci stvrzovali svými podpisy. Není přitom rozhodné, že interní předpisy či denní rozkazy neobsahují výslovné uvedení, že příslušník v době přestávky za své stanoviště neodpovídá; takové detailní úpravy nejsou pro formální umožnění přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nezbytné (srov. k obdobným závěrům též rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2024, č. j. 6 As 55/2023-44, body 55-60). Interní předpisy či denní rozkazy nemusí ani pro všechna stanoviště detailně formalizovat způsob zajištění služby po dobu přestávky povinným střídáním. Jak totiž vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, u pohyblivých stanovišť, která ze své povahy nemusí vyžadovat nepřetržitou fyzickou přítomnost příslušníka na jednom místě, nemusí být formálně zajištěno střídání jiným příslušníkem po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek (rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2023, č. j. 3 As 256/2022-33).

78. *Nejvyšší správní soud shledává nesprávným rovněž závěr krajského soudu, že žalobci mohli mít oprávněně za to, že stále nesou odpovědnost za své stanoviště z důvodu stanovených povinností v nařízeních uvedených v bodech 110 a 111 napadeného rozsudku. Nařízení, na která krajský soud odkazoval, totiž hovoří o povinnostech příslušníka při faktickém výkonu služby, nikoliv v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek (srov. k tomu obdobně rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2024, č. j. 2 As 336/2023-46, bod 37). Nadto, pokud je přestávka čerpána se souhlasem či vědomím nadřízeného, nejedná se podle § 4 písm. c) nařízení stěžovatele č. 5/2016, o porušení povinnosti neopouštět stanoviště (rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 As 267/2023-49, bod 50). Skutečnost, že v daném případě přestávky byly žalobcům plánovány v denních rozkazech, přitom znamená, že jejich čerpání probíhalo právě s potřebným souhlasem či minimálně vědomím nadřízeného.*
79. *Podle Nejvyššího správního soudu nelze obecně ani z existence povinnosti reagovat ve službě na vyhlášení bezpečnostního signálu kvůli mimořádné události dovozovat, že čerpaná doba na jídlo a odpočinek z tohoto důvodu nenaplnňuje znaky přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu totiž samotná existence povinnosti zasáhnout v případě zcela mimořádných událostí nebrání podřazení přestávek ve službě pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru (srov. např. rozsudky NSS ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, bod 37, nebo ze dne 12. 12. 2024, č. j. 7 As 187/2022-26, bod 31). Povinnost reagovat na bezpečnostní signál, ačkoli je interními předpisy spojena s požadavkem na bezprostřední reakci, je specifickým způsobem aktivace obecné zákoné povinnosti vyplývající z § 7 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážci České republiky, pro konkrétní události ve věznici. Rozhodující pro posouzení, zda se jedná o přestávku dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, nebo jen o přiměřenou dobu dle § 60 odst. 3, není pouze samotná formální existence této povinnosti, nýbrž to, zda se příslušníci po celou dobu služby, i v době, ve které mají čerpat přestávku, nacházejí ve stavu trvalé ostražitosti a zda běžně dochází k aktivaci zakročovací povinnosti (navrácení do služby) během doby stravy a odpočinku (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2023, č. j. 1 As 272/2022-64, bod 26). Krajský soud však četnost mimořádných událostí vůbec nehodnotil. Krajský soud rovněž nijak nehodnotil argumentaci žalovaného, že pokud příslušník nezachytí bezpečnostní signál, neboť nebyl v době čerpání přestávky na příjmu, nemůže být nijak sankcionován (tedy že povinnost reagovat na vyhlášení bezpečnostního signálu se vztahuje pouze na příslušníky ve službě). Namísto toho paušálně dovodil, že žalobci museli i v době čerpání přestávky setrvávat ve stavu pohotovosti.*

80. *Krajský soud nesprávně aplikoval závěry citované judikatury. Ačkoliv přiléhavě citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 89/2021-65, který explicitně odlišuje případy tzv. pracovní pohotovosti (kde existuje povinnost návratu ve velmi krátké lhůtě, např. nález ÚS sp. zn. II. ÚS 1854/20) od situace příslušníků vězeňské služby, jejichž čerpání přestávky omezuje pouze zákonná zakročovací povinnost. Přesto dospěl k závěru, že na situaci žalobců lze aplikovat principy vyslovené v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1854/20. Tento názor krajského soudu je však nesprávný, což vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 11. 2023, sp. zn. I. ÚS 1615/23, kde se jednalo o skutkově obdobný případ příslušníků vězeňské služby. Ústavní soud zde zdůraznil, že situace těchto příslušníků se podstatně liší od specifického případu hasiče na letišti (II. ÚS 1854/20), jehož práce spočívala v neustálé připravenosti k zásahu v extrémně krátkém čase.*
81. *Ačkoli povinnost reagovat na bezpečnostní signál může být relevantní pro posouzení faktické možnosti nerušeného čerpání přestávky, nelze z ní bez dalšího (a zejména bez posouzení jejího reálného dopadu na běžný výkon služby a četnosti zásahů) dovozovat, že by žalobci formálně nemohli čerpat přestávku podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Nic na tom nemůže změnit ani závěr krajského soudu opírající se o zjištění, že většina vyslychaných příslušníků měla za to, že si nemůže odložit výstroj a radiostanici, protože musí být k dispozici pro případ mimořádné události. Jak Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky na sobě výstroj a výzbroj, nebo že má u sebe radiostanici pro účel případné mimořádné situace (např. rozsudky NSS ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, bod 37, nebo ze dne 29. 7. 2022, č. j. 2 As 347/2019-93, bod 35)."*

2.

82. *Pokud jde o otázku důkazního břemene, Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku v bodech 51 až 59 uvedl: „Podle § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru je služební funkcionář povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Podle odst. 2 je důkazem vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořízená dokumentace skutkového děje. Podle odst. 4 hodnotí služební funkcionář důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.*
83. *Povinnost podle odst. 1 citovaného ustanovení dopadá i na řízení o žádosti příslušníka. Ani případné nesplnění povinnosti součinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 52 správního řádu) nezabývá služební funkcionáře povinností zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.*
84. *Na druhou stranu, přestože zákon o služebním poměru ukládá služebnímu funkcionáři, aby si opatřil podklady sám, i v řízení ve věcech služebního poměru jsou účastníci řízení povinni, resp. je v jejich zájmu, při opatrování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat veškerou potřebnou součinnost (§ 50 odst. 2 věta druhá správního řádu).*
85. *Ze samotné povahy řízení o žádosti příslušníka (o doplacení odpracovaných hodin) plyne rovněž povinnost příslušníka tvrdit rozhodné skutečnosti. Slovy § 45 odst. 1 správního řádu, žádost musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se*

domáhá (srov. též § 178 zákona o služebním poměru; ke vztahu zákona o služebním poměru a správního řádu viz např. bod 21 rozsudku NSS ze dne 29. 3. 2018, čj. 5 As 8/2017 - 26).

86. *Ačkoliv má služební funkcionář povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, na průběh a výsledek řízení má nepochybně vliv také procesní aktivita příslušníka (žadatele o doplacení odpracovaných hodin). Ustanovení § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru tedy nelze vykládat tak, že služební funkcionář je povinen nezpochybnitelným způsobem prokázat možnost řádného čerpání přestávky příslušníkem. Stejně tak nelze vycházet z předpokladu, že důkazní břemeno ohledně řádného čerpání přestávky leží výhradně na služebním funkcionáři. Tím by byly zcela popřeny základní procesní povinnosti příslušníka, které plynou z relevantních právních předpisů (zejm. výše citovaných ustanovení).*
87. *Z § 180 odst. 2 a 4 zákona o služebním poměru plyne, že důkazem je vše, co může přispět ke zjištění skutkového stavu věci. Důkazní prostředky jsou vyjmenovány toliko příkladmo a prioritou některého z důkazních prostředků zákon nestanovuje (srov. bod 38 rozsudku NSS ze dne 5. 1. 2022, čj. 6 As 158/2020 - 34). Služební funkcionář je povinen hodnotit veškeré shromážděné podklady podle své úvahy, a to každý zvlášť a všechny ve vzájemné souvislosti.*
88. *Pro řízení o žádosti o doplacení odpracovaných hodin zákon nepředepisuje, jaký konkrétní důkaz je třeba k prokázání rozhodných skutečností a jakou váhu má služební funkcionář přikládat například výsledku žadatele či jeho kolegů – svědků. Ani z judikatury neplyne, že jediným podstatným důkazem jsou výpovědi příslušníků o tom, jaké faktické okolnosti provázely výkon jejich služby ve věznicích. Jinak řečeno, takové zúžení dokazování, které se zaměří výhradně na subjektivní hodnocení situace žadatelem či svědky, je v rozporu s citovanými ustanoveními zákona (srov. též § 181 odst. 5 zákona o služebním poměru, podle kterého služební funkcionář v odůvodnění uvede důvody vydání rozhodnutí, z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jakož i způsob, jakým se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí).*
89. *Existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není ničím neobvyklým. Služební funkcionář je v takové situaci povinen jím provedené dokazování řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s rozporů vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné ze vzájemně protichůdných skutkových verzí. To platí i v řízení o žádosti příslušníka o doplacení odpracovaných hodin (srov. bod 45 rozsudku NSS ze dne 8. 11. 2022, čj. 7 As 187/2022 - 26).*
90. *U výpovědi žadatele či svědka je zásadně nezbytné hodnotit (byť implicitně) její věrohodnost. Ta se posuzuje mj. s přihlédnutím k tomu, jaký má žadatel či svědek vztah k předmětu řízení a jaké jsou další poznatky získané na základě hodnocení jiných podkladů, resp. důkazů. Zohlednit lze také chování při výsledku, např. to, že vyslýchaná osoba se chová nejistě nebo nedokáže některé skutečnosti vysvětlit. Je třeba přihlídnout také k tomu, že osoba může být při výsledku nervózní či ve špatném psychickém stavu. Je-li věrohodnost výpovědi oslabena, přesto může mít takový důkaz určitou váhu. Zpravidla však bude jen součástí logického důkazního řetězce, nikoliv rozhodujícím důkazem (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2007, sp. zn. 21 Cdo 560/2006, ze dne 29. 10. 2007, sp. zn. 2 Cdo 257/97, ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 21 Cdo 3341/2006).”*

3.

91. Nejvyšší správní soud v bodu 69 zrušujícího rozsudku uvedl: „NSS souhlasí rovněž s námitkou stěžovatele, podle něhož je nesprávný názor krajského soudu na rozložení důkazního

břemene. Z bodů [51] a násl. tohoto rozsudku plyne, jakým způsobem je třeba zjistit skutkový stav, jaké jsou povinnosti žadatele a služebního funkcionáře, příp. jak se přistupuje k opatření a hodnocení důkazů. Z obecných východisek tohoto rozsudku i posouzení výše plyne, že závěr krajského soudu o důkazním břemenu stěžovatele (bod 94 napadeného rozsudku) je nezákonný. Bylo v zájmu žalobkyně vyličit rozhodné skutečnosti ve své žádosti a poskytovat služebním funkcionářům součinnost. NSS opět poznamenává, že žádost žalobkyně byla velmi obecná a žalobkyně ji ani přes opakovanou výzvu služebního funkcionáře nedoplnila. Rovněž odvolání bylo spíše obecného charakteru. Služební funkcionáři byli povinni zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (a za tímto účelem opatřit nezbytné podklady). Jako jeden (nikoliv jediný) z podkladů mohla sloužit výpověď žalobkyně, příp. svědků. Bylo by ovšem absurdní ukládat služebním funkcionářům, aby zajistili absolutně bezrozporné výpovědi. Z povahy věci totiž nemohli stoprocentně ovlivnit, co budou svědci či žalobkyně vypovídat. Služební funkcionář logicky není pánem obsahu výpovědi třetí osoby.”

92. *V závěru bodu 69 zrušujícího rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: „Povinností služebních funkcionářů je hodnotit důkazy v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů a v případě výpovědí se též zabývat jejich věrohodností. To služební funkcionáři v posuzované věci splnili a zcela tedy dostáli požadavkům, které krajský soud formuloval v bodech 96-101 napadeného rozsudku.”*

4.

93. Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku učinil dále několik dílčích právních závěrů.
94. *V bodu 61 zrušujícího rozsudku uvedl: „Příkladem NSS zmiňuje § 61 písm. d), m), r) nařízení stěžovatele č. 18/2013. Z něj plyne, že VISS zajišťuje vystřídání strážných a dozorců, případně může sám „provádět vystřídání strážného“ (a tedy je zřejmé, že jeho náplň práce umožňuje střídání příslušníků). Rovněž řídí a organizuje OS. Podle § 65 citovaného předpisu může ISS zastupovat VISS a plnit jeho úkoly v rozsahu pověření. Interní předpisy naopak nikde nestanovují, že by ISS-O nemohl čerpat přestávku nebo že by jej mohl střídat pouze jiný příslušník, který je velen přímo na pozici ISS-O (či na pozici „střídače“). Podle přílohy č. 4 bodu 5 plánu střežení věznice VISS organizuje a řídí výkon služby příslušníků na OS, zná zásady provozu a ovládá povinnosti související s OS.*
95. *V bodu 64 zrušujícího rozsudku uvedl: „Z obdobných důvodů NSS souhlasí také s argumentem stěžovatele, že krajský soud nemohl správně posoudit „naprostou vytíženost“ svědka P. Bez seznámení se s náplní služby VISS nelze zhodnotit, zda služební funkcionáři dostatečně zjistili skutkový stav a provedli správnou kvalifikaci a aplikaci právních předpisů. Jak plyne z obecných východisek, náplň výkonu služby může mít rozličné podoby, které je třeba zhodnotit vždy individuálně. Podstatné je například to, je-li výkon služby VISS (popř. též střídajícího ISS) přerušitelný, zda se jedná o pohyblivé stanoviště apod. Jednoduše řečeno, je nutné se zabývat tím, zda VISS formálně i fakticky může střídat žalobkyni za účelem čerpání její přestávky. To nelze posoudit výhradně na podkladě výpovědi svědka P. Nadto se krajský soud zaměřil zejména na to, jak svědek P. vnímal vlastní čerpání přestávek (což je pro posuzovanou věc vedlejší). Přitom z jeho výpovědi plyne, že žalobkyni zvládal střídat za účelem čerpání jejích přestávek, že nemusela mít u sebe ruční telefon (není vedoucím zaměstnancem), že žalobkyně čerpala přestávku mimo své stanoviště – buď v kanceláři VISS, nebo se procházela po chodbě. Svědek P. výslovně uvedl, že žalobkyně měla za jeho služby většinou řádně vyčerpanou přestávku. Podle NSS z výpovědi svědka P. nelze učinit závěr, že byl naprosto vytížený svou prací a nemohl žalobkyni střídat. Z výpovědi jmenovaného svědka spíše vyplývá,*

že ačkoliv měl řadu povinností a sám na čerpání přestávek nekladl (vzhledem ke své pracovní svědomitosti) důraz, žalobkyni přesto dopřával řádné čerpání přestávek. Občasné telefonáty žalobkyni také samy o sobě nevypovídají o tom, že čerpání přestávky nebylo plnohodnotné. Zvednutí telefonu nemuselo být povinností, ale spíše výrazem kolegiality žalobkyně. Nad rámec NSS uvádí, že s občasnými pracovními telefonáty se při čerpání přestávky setkává množství pracovníků napříč oborovým spektrem. Přesto zaměstnavatelé jistě neproplácí přestávku pouze proto, že se pracovník rozhodne telefonát přijmout, ačkoliv k tomu v dané chvíli není povinen.”

96. V bodu 65 zrušujícího rozsudku uvedl: „Závěry krajského soudu (bod 118 napadeného rozsudku) o tom, že svědek P. žalobkyni nestřídal ze služby, ale pouze na stanovišti, nejsou blíže vysvětleny ani podloženy. Krajský soud se totiž v podstatě nezabýval tím, jak v dané věznici probíhá střídání, jaké jsou náplně práce žalobkyně a svědků, a co konkrétního obnáší stanoviště žalobkyně. Především krajský soud nezohlednil, zda vůbec lze uvažovat o tom, že je žalobkyně odpovědná za své pevné stanoviště ve chvíli, kdy na něm není přítomna, neboť je na základě denního rozkazu, s vědomím či z pokynu nadřízeného příslušníka, „odeslána“ k čerpání přestávky (kterou může trávit v jídelně, na chodbě či v jiné místnosti). NSS souhlasí se služebními funkcionáři, že žalobkyně z logiky věci nemohla nést odpovědnost za pevné stanoviště (např. za sledování monitorů) v okamžiku své nepřítomnosti v kanceláři.”
97. V bodu 67 zrušujícího rozsudku uvedl: „Také dílčí kasační námitka týkající se zakročovací povinnosti je důvodná. Bez studia vnitřních předpisů krajský soud nemohl důsledně posoudit, zda žalobkyně měla pouze obecné povinnosti zakročit či odvrátit škodu, nebo jestli vnitřní předpisy de facto zakládaly stav pohotovosti, jak jej blíže vymezila judikatura. Žádost žalobkyně i odvolání jsou v daném ohledu formulovány značně obecně a přímo žalobkyně ve výpovědi uvedla, že u mimořádných událostí během své přestávky prakticky nezasahovala. Nadto NSS opětovně poznamenává, že obecné povinnosti zakročit či odvrátit škodu nejsou samy o sobě důvodem pro vyloučení čerpání přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru (podrobněji viz část 3.3 tohoto rozsudku). V řízení nevyplynuly žádné konkrétní indicie svědčící o tom, že žalobkyně držela pohotovost a byla povinna konat nad rámec právních předpisů.”
98. V bodu 68 zrušujícího rozsudku uvedl: „Za nezákonný stěžovatel označil názor krajského soudu, podle něhož jde stěžovateli k tíži, že vnitřní norma neupravuje způsob čerpání přestávek. Také s touto námitkou se NSS ztotožňuje. Jak je uvedeno v bodě [42] tohoto rozsudku, není nezbytné, aby vnitřní předpisy stanovovaly právo na čerpání přestávek, či snad upravovaly způsob, jakým se příslušníci mohou v době přestávky chovat (jak ji mohou trávit). Podstatné je, že čerpání přestávky předvídá zákon o služebním poměru. Nadto jsou přestávky na jídlo a odpočinek výslovně předpokládány v § 3 nařízení stěžovatele č. 44/2013 a v čl. 7 nařízení ředitele věznice č. 9/2015. NSS souhlasí s názorem stěžovatele, který je shrnut na str. 13-15 napadeného rozhodnutí (a v podrobnostech na něj odkazuje). Žalobkyně mohla čerpat přestávku podle svého uvážení a bylo pouze na ní, jak tento čas využije. Vnitřní předpisy obsahují mechanismy „nápravy“ pro případ, že by konkrétní přestávka nebyla řádně čerpána.”
99. V bodu 70 zrušujícího rozsudku uvedl: „Naopak krajský soud se zaměřil v podstatě jen na obsah výpovědí a jejich „společné rysy“, jež hovoří ve prospěch žalobkyně. V bodech 103-118 napadeného rozsudku sdělil svůj pohled na údajné rozpory ve výpovědích žalobkyně a svědků. Více se však nezabýval věrohodností výpovědí (viz bod [59] tohoto rozsudku). Krajský soud de facto vyzdvihl subjektivní pocity žalobkyně a svědků, kteří úkorně vnímají to, jak vypadá čerpání přestávek ve věznici. Jejich výpovědi podle NSS svědčí o jistých omezeních, která jsou ovšem spojena s prostředím věznice a spadají do těch, která jsou příslušníci povinni snášet (srov. např. body [46] a [48] tohoto rozsudku). V řízení nevyplynula žádná konkrétní událost (natož

aby nastávaly běžně), která žalobkyni znemožnila řádně čerpat přestávku. Sama žalobkyně uvedla, že takové mimořádné situace nenastávaly. Na str. 9-10 a 22 napadeného rozhodnutí stěžovatel vysvětlil, jaký rozdíl je v předávání stanoviště na začátku a konci služby a ve střídání (zastoupení) za účelem čerpání přestávky. Podle NSS stěžovatel dostatečně objasnil, proč se i přes některá vyjádření žalobkyně nepřiklonil k závěru o tom, že čerpání přestávky není plnohodnotné. Z napadeného rozhodnutí je zřejmý logický a podrobně zdůvodněný názor stěžovatele, podle něhož žalobkyně v době čerpání přestávky nenesla odpovědnost za své stanoviště. Požadavky krajského soudu na „další upřesňující výsledky“ považuje NSS za bezpředmětné, tím spíše za situace, v níž krajský soud nekonfrontoval obsah výpovědí se zbytkem správního spisu (a těžko tak mohl posoudit skutečný význam některých slovních obrátů užitých žalobkyní, svědky či vyslychajícími funkcionáři).”

5.

100. Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku učinil dále několik obecných právních závěrů.
101. V bodu 42 zrušujícího rozsudku uvedl: „Právo příslušníka na přestávku na jídlo a odpočinek zakotvuje zákon. Není tedy nezbytné, aby toto právo bylo stanoveno i vnitřními předpisy věznice. Interní předpisy s tím ovšem mohou počítat, např. tak, že přestávky jsou příslušníkům plánovány a jejich čerpání je koordinováno vedoucím inspektorem strážní služby. V takovém případě se logicky nejedná o svévolné opuštění stanoviště. Naopak, příslušník čerpá přestávku s vědomím osoby odpovědné za koordinaci čerpání přestávek. Interní předpisy a systém nastavení čerpání přestávek mohou být vodítkem posouzení, zda a jakým způsobem plně přechází odpovědnost za stanoviště (náplň služebních povinností) na střídajícího příslušníka, jak funguje organizační, technické či personální zabezpečení čerpání přestávek, příp. zda je takové střídání na dané pozici vůbec potřeba. Podstatné je také to, že plánování a koordinování přestávek je pouze jedním z mechanismů zajištění bezpečnosti věznice (vedle např. oplocení, mříží, kamerových systémů apod.). Čerpá-li příslušník přestávku v souladu s pokynem nadřízeného (přestávky koordinujícího) příslušníka, nemůže být z povahy věci za opuštění stanoviště (čerpání přestávky) jakkoliv odpovědný, včetně odpovědnosti trestní.”
102. V bodu 46 zrušujícího rozsudku uvedl: „Podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji (z praktických důvodů, např. bezpečnostních kontrol) tráví přímo ve věznici či že trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací, a pro případ takové mimořádné situace má u sebe radiostanici. Jak již bylo výše naznačeno, sama existence zákonné zakročovací povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru ani určitý diskomfort při čerpání přestávky v prostorách věznice nevylučují podřazení doby přestávky pod citované ustanovení.”
103. V bodu 48 zrušujícího rozsudku uvedl: „Čerpání přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru bez dalšího nevylučuje ani obecná povinnost k odvracení škody (§ 94 odst. 2 zákona o služebním poměru). Ad absurdum by při opačném přístupu bylo u jakéhokoli příslušníka prakticky vyloučeno čerpat přestávku pouze proto, že má povinnost konat (odvracet škodu) v případě náhlé a nahodilé situace.”
104. V bodu 49 zrušujícího rozsudku uvedl: „Pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je třeba zařadit zejména situace, kdy příslušník sice může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby. Rozhodující je také posouzení, zda u daného příslušníka běžně nastává aktivace zakročovací povinnosti (navrácení do služby) během doby

stravy a odpočinku. Vysoká frekvence uplatnění zakročovací povinnosti může vést k závěru o nepřerušitelnosti služby. O nepřerušitelnou službu se jedná i tehdy, musí-li být příslušník „ve stavu neustálé ostražitosti“, neboť jinak nelze zajistit řádný a bezpečný chod věznice.”

105. V bodu 49 zrušujícího rozsudku uvedl: „Zákonné předpisy nevyžadují, aby byla ve věznici vytvořena funkce tzv. „střídače“ (příslušníka, jehož jediným úkolem by bylo střídat jiné příslušníky). Není tedy vyloučeno, aby příslušníka střídal jeho kolega, který je v době čerpání přestávky velen do služby, umožňuje-li mu to jeho náplň služebních povinností.”

B.

106. Podstatné skutečnosti plynoucí ze správního spisu Nejvyšší správní soud shrnul ve zrušujícím rozsudku v bodech 26 až 38 takto:
107. „Dne 29. 12. 2016 podala žalobkyně prostřednictvím zástupce návrh na zahájení řízení o zaplacení hodin odpracovaných v souvislosti s § 60 zákona o služebním poměru, a to od 29. 12. 2013 do 28. 12. 2016. V ní obecně argumentuje náročností strážných a dozorcích stanovišť a eskortní služby, zejména v případě mimořádných událostí. Své služební zařazení žalobkyně v návrhu neurčuje. Ve službě není tolik pracovníků, aby mohli „bez jakékoliv újmy v případě mimořádné události nastoupit na místa tak, aby byla jejich **zastupitelnost** beze všech pochybností nahrazena“. Přestávku nelze čerpat do takové míry, aby se příslušník **nemusel zajímat o žádné dění na pracovišti**. Žalobkyně hovoří o „žadatelích“ v množném čísle. Uvádí také, že **nemá možnost opustit objekt** „věznice Plzeň“.
108. Sdělením ze dne 2. 1. 2017 upozornil ředitel věznice, že žádost je obecná, není specifikována doba vzniku nároků ani situace, v níž nebylo žalobkyni umožněno čerpat přestávku. Žalobkyně byla prostřednictvím svého zástupce požádána o upřesnění. Na tuto výzvu nereagovala.
109. Podle vyčíslení přestávek z období od prosince 2013 do prosince 2016 žalobkyně při svých směnách vždy čerpala přestávky, což za každý měsíc **potvrdila vlastnoručně psaným „souhlasím/souhlas“ a svým podpisem**. Na některých výkazech je ručně dopsáno „nepožadují proplacení hodin dle § 60, zák. 361“ (zjevně myšlen zákon o služebním poměru). Proplacení žalobkyně nežádala, neboť dobu přestávek využívala ke zdravotním rehabilitacím.
110. Podle zápisu ze dne 26. 1. 2017 proběhlo jednání, na němž zástupce žalobkyně navrhl provést důkaz výsledkem žalobkyně, vedoucího oddělení, příp. další důkazy.
111. Dne 27. 1. 2017 zamítl ředitel věznice žádost žalobkyně. Odvolání proti tomuto rozhodnutí stěžovatel zamítl, jeho rozhodnutí však zrušil krajský soud rozsudkem čj. 57 Ad 2/2017 - 44, neboť služební funkcionáři nedostatečně zjistili skutkový stav. Následně stěžovatel zrušil rozhodnutí ředitele věznice a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
112. Sdělením ze dne 29. 11. 2018 byla žalobkyně opětovně vyzvána k upřesnění návrhu, který byl podán „pouze v obecné rovině [...] s odkazem na stávající judikaturu. [...] není konkretizována doba případného vzniku nároků, ani není specifikována situace, kdy nebylo žadateli umožněno opustit areál věznice, jak v návrhu uváděno jest“. Na výzvu žalobkyně věcně nereagovala.
113. Přípisem ze dne 12. 12. 2018, který byl zástupci žalobkyně doručen 17. 12. 2018, byl zástupce vyzván k účasti na jednání konaném dne 15. 1. 2019. Dne 16. 12. 2018 byla k účasti na jednání vyzvána také žalobkyně. Zástupce žalobkyně se k jednání bez omluvy nedostavil.
114. Z protokolu o výsledku žalobkyně ze dne 15. 1. 2019 vyplývají následující skutečnosti. Úvodem se žalobkyně odmítla samostatně k předmětu řízení vyjádřit, neboť nebyl přítomen její zástupce. Žalobkyně byla požádána o popis dne, kdy je velen do služby, způsob čerpání přestávky, s kým

se zpravidla střídá, jak to probíhá. Žalobkyně odpověděla: „Jsem i v přestávce pořád ve službě, když se něco stane, musím na danou situaci reagovat, to je celý důvod, proč jsem to podávala. Jsem nepřetržitě celý den ve službě. Při čerpání přestávky někdy jsem v místnosti, když mám jídlo, jdu na jídelnu nebo do jiné místnosti. Vhodná místnost čerpání přestávky nebyla.“ K tomu vrchní komisař uvedl, že naproti vrchnímu inspektorovi je místnost na oddych s ledničkou a mikrovlnkou. Podle žalobkyně tato místnost není vyhovující. Na dotaz, zda žalobkyně musela v té místnosti zůstat z důvodu nařízení, nebo dobrovolně, žalobkyně uvedla: „Nařízeno to nebylo, nebylo kam jít“. Na dotaz, kde byla střídána, žalobkyně sdělila: „Byla jsem vedle v místnosti, nevykonávala jsem přestávku na svém stanovišti.“ Na dotaz, zda nesla odpovědnost za dění na stanovišti, resp. zda musela přerušit přestávku, žalobkyně odpověděla „ne“. K dotazu, zda střídající přebíral veškeré povinnosti, žalobkyně uvedla: „Ano. Ale nedošlo k žádnému předání věcí na stanovišti.“ Vrchní komisař reagoval: „To se netýká tohoto, pouze u předávání a převzetí služby. Zde se pletou dva pojmy.“ Žalobkyně sdělila: „Ano, je to tak.“ Na dotaz, zda nastala v průběhu daného období mimořádná situace, kvůli níž by musela přerušit přestávku, žalobkyně uvedla „nevybavuji si“. Dále byla žalobkyně dotázána, jestli někdy žádala o možnost opustit objekt věznice a nebylo jí to umožněno. K tomu uvedla: „Ne, nikdy jsem nežádala, pravidelně využívám přestávku pouze na jídlo.“ K dotazu na průběh přestávky žalobkyně sdělila: „Když jdu na jídelnu, mám donucovací prostředky, RDST (vysílačka). Dále se nebudu k tomu bez zmocnění vyjadřovat.“ Závěrem žalobkyně potvrdila, že se dozvídá o rozvrhu směn tři měsíce předem a v případě změny z denního rozkazu.

115. Svědek J. N. při výsledku dne 15. 1. 2019 konstatoval: „Bohužel si nepamatuji, jak kdo čerpal, účastnice i já jsme byli řádně střídáni. Po vystřídání účastnice jsem plnil své povinnosti a nemohl jsem vědět, jakým způsobem účastnice čerpá přestávku. Nemohl jsem odvracet pozornost od střežení. Někteří neodešli vůbec, museli zůstat na stanovišti.“ K dotazu, zda to někde vykazovali, svědek uvedl: „Nevím, jsou na to podklady.“ Svědek byl dotázán, zda mohla nastat situace, kdy museli přestávku přerušit a vrátit se. Odpověděl: „Ne, byl jsem sám a nikoho jsem nepotřeboval“. K popisu dne, kdy byl velen do služby, sdělil: „Řídil jsem se pokyny a nařízeními svých nadřízených, které vyplývaly ze služební činnosti.“ K čerpání přestávky uvedl: „Většinou jsem chodil na obědy a na večere do zaměstnanecké jídelny, čerpal jsem ji. V danou chvíli jsem nenesl odpovědnost na stanovišti, předal jsem to kolegovi a odešel jsem.“ Svědek uvedl, že zažil dost mimořádných událostí. K dotazu, zda také ohledně přestávky, sdělil „nepamatuji se“. Dále uvedl: „Kolega byl hluchý, po střídání jsem se dost často na stanovišti zavíral.“ Dále byl svědek dotázán na to, že uvedl, že někdy byl i s kolegou, co čerpal přestávku. Sdělil: „Byl ve vedlejší místnosti. Nebyly vytvořeny podmínky k řádnému čerpání. Příslušníci nemohli čerpat řádně přestávky, jsou stále ve strěhu. V jídelně jsme měli vysílačku – zazní-li bezpečnostní heslo, pak musíme jednat.“ Svědek rovněž uvedl, že se nepamatuje, že by někdy chtěl opustit objekt věznice a nebylo mu to umožněno. Vrchní komisař se zeptal, jestli svědek reagoval v dokumentaci denních rozkazů na to, jestliže vznikla mimořádná událost v případě čerpání přestávky či při jejím přerušení. Svědek uvedl: „Nevykazoval jsem to, do knihy průběhu služby jsem zapsal vyhlášení bezpečnostního hesla, ale do papírů, které k tomu byly určeny (přílohy k dennímu rozkazu), jsem to nepsal.“ Svědek sdělil, že nežádal náhradu přestávky, neboť to považoval za bezpředmětné. Jestliže by jej o řešení někdo požádal, pak by to řešil a nahlásil to svému nadřízenému. Nepamatoval se však, že by jej o to někdo žádal.
116. Svědek J. P. (VISS) při výsledku dne 15. 1. 2019 ke své službě uvedl, že „11,5 hodiny mi je počítáno, jsem v práci 13 hodin jako vrchní inspektor, směna začíná přípravou na rozdělení směny, poté následuje rozdělení směny, zavádění na stanoviště, provedení početních stavů a další náležitosti související se službou. Před koncem služby příprava zbraní a dokumentace pro

nastupující směnu. Přestávky jsou zpravidla čerpány dle rozpisu a jak dovoluje výkon služby. Já se odeberu na jídlo, jsem stále na příjmu telefonu“. K dotazu, zda je nucen přerušit přestávku, svědek sdělil: „Jím a vyřizuji telefonáty hovory se zaměstnanci a příslušníky. Stále jsem vyzbrojen a mám služební opasek. Po celou dobu služby. Odpovědnost mám po celou službu – řeším změny, přechody, pohyby odsouzených. Nesu stále odpovědnost za směnu.“ Dále byl dotázán, zda někdy během čerpání přestávky nastala mimořádná událost. Uvedl: „Nepamatuji se, určitě se to stalo. Přestávky neřeším, беру to tak, že jsem ve službě a je to součástí mojí práce. Nesouhlasím s tímto systémem, kdy jsme v práci necelých 13 hodin a zapláceno máme jen 11,5 hodin.“ Dále sdělil, že chodí na obědy, nicméně v průběhu čerpání přestávky je odpovědný za své stanoviště. Ani jej nenapadlo žádat o opuštění věznice, nemůže sundat opasek ani během přestávky. K tomu jeho nadřízený vrchní komisař konstatoval, že to není pravda, že to lze. Svědek sdělil: „Budu to tedy praktikovat. Nemohu se svléknout, musím nosit ústroj, jsme ve službě celý den.“ K tomu vrchní komisař poznamenal, že kolega svědka se sprchuje. Svědek potvrdil, že to lze. Ke střídání žalobkyně svědek uvedl, že ji střídal na stanovišti, ale ne ze služby za účelem čerpání přestávek. K dotazu, kde žalobkyně čerpala přestávku, svědek sdělil: „Buď v kanceláři VISS, kde si obřála jídlo, nebo se procházela na chodbě.“ Dále uvedl, že v průběhu čerpání přestávky žalobkyni občas zavola, když potřeboval poradit, byla zkušenější, většinou seděla v kanceláři poblíž. Podle svědka měla žalobkyně většinou řádně vyčerpanou přestávku, když dovozovaly okolnosti. Donucovacími prostředky, radiostanicí a ručním telefonem byla žalobkyně vybavena, jestliže byla mimo kancelář. V kanceláři to nebylo třeba. K dotazu, zda za dané období někdo žádal, že nemohl čerpat přestávku, svědek uvedl: „Nikdo mne nežádal“. Kdyby se tak stalo, kontaktoval by svědek svého vedoucího, aby mu poradil. K povinnosti příslušníků řešit situaci ve věznici a přijímat hovory během čerpání přestávky svědek sdělil, že tuto povinnost mají všichni na vedoucích funkcích. „Já jsem byl na pozici inspektor, příp. vrchní inspektor. Ostatních příslušníků se ruční telefon netýká, pouze vysílačka.“ Ostatní příslušníci bez odpovědnosti, jakou má svědek, mohou vyčerpat přestávku v plném rozsahu, jestliže nenastane mimořádná událost. V té době neodpovídají za své stanoviště, ale svědek k tomu uvedl, že „příslušníci čerpají přestávku, ale stále jsou ve službě a podle zákona jsou povinni zakročit“. Svědek odhadl, že bezpečnostní heslo, aby mohla být přerušena přestávka, je vyhlášeno cca 20x, někdy 30x ročně. Závěrem svědek konstatoval: „Kdyby se počítalo do doby služby 12 hodin, jak bylo stanoveno dřívějším zákonem, nemusely by se řešit přestávky, kdy je nám počítáno 11,50 hodin výkonu služby, kdy jsme povinni zakročit, když to nařizují okolnosti.“

117. V podání ze dne 29. 1. 2019 zástupce žalobkyně uvedl, že je nutné opakovat výslech svědka P. Dne 11. 2. 2019 sdělil služební funkcionář zástupci žalobkyně, že svědek P. je znovu předvolán na den 27. 2. 2019. Toho dne se však zástupce ani žalobkyně nedostavili, a proto bylo od doplňujícího výslechu upuštěno.
118. Správní spis byl doplněn o denní rozkazy, plány strážení, interní předpisy, knihu předání služby, soupis mimořádných událostí a hlášení o průběhu služby. Z nich plyne například, kdy byla žalobkyně velená do služby, v jakých časech jí byly stanoveny přestávky na jídlo a odpočinek (jejichž čerpání stvrzovala svým podpisem), náplň práce a povinnosti inspektora strážní služby – operátora (ISS-O), VISS a inspektora strážní služby (ISS), rozvržení pracovní doby a čerpání přestávek, soupisy mimořádných událostí aj.
119. Rozhodnutím ze dne 24. 7. 2019 ředitel věznice zamítl žádost žalobkyně. Proti rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Rozhodnutím ze dne 13. 5. 2021 stěžovatel odvolání žalobkyně zamítl.

C.

120. Nahlížejíc na případ žalobkyně z pohledu závazných právních názorů Nejvyššího správního soudu, nelze žalobu žalobkyně shledat důvodnou.
121. Předně je nezbytné, odkazem na závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 5. 2025, č.j. 6 As 120/2024-52, konstatovat, že v předmětném období byly ve Věznici Kynšperk nad Ohří splněny všechny formální předpoklady pro umožnění řádného čerpání přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, resp. vytvářely prostředí, které umožňovalo plnohodnotné čerpání přestávky. Tyto vyplývaly jak z interních předpisů a dokumentů, tak ze zákona.
122. Jde-li pak o stránku faktickou, bylo na žalobkyni, aby konkrétním způsobem popsala skutečnosti, na základě, kterých by bylo nutné dospět k závěru, že přestávky na jídlo a odpočinek řádným způsobem čerpat nemohla. Ač byla žalobkyni v průběhu správního řízení poskytnuta možnost svá tvrzení konkretizovat, byla k tomu prvoinstančním orgánem vyzvána, ponechala svá tvrzení v obecné rovině. Stejně tak jako v odvolání i žalobě.

1.

123. Žalobkyně v žalobě namítala, že *„vykonává funkci inspektora strážní služby – operátora, kde zastupitelnost je velice striktně uvedena ve směrnících pro výkon této služby a nahradit tohoto operátora lze toliko buď inspektorem strážní služby, nebo vrchním inspektorem strážní služby. Na jejich postech po dobu výkonu služby na operačním středisku nikdo službu nevykonává a tak žalobkyně má dvě možnosti, buď konzumuje stravu v závodní jídelně po dobu nezbytně nutnou k její konzumaci, avšak tato konzumace nikdy netrvá dobu 30 minut, nebo konzumuje stravu donesenou z domova při nepřerušeném vlastním výkonu služby.“*
124. Žalobkyně byla zařazena na operační středisko jako inspektor - operátor (ISS-O). Jednalo se o stanoviště pevné a stálé, na kterém byla služba vykonávána ve 24 hodinovém režimu. Pokud chtěla žalobkyně řádně čerpat přestávku na jídlo o odpočinek, bylo nezbytné, aby byla vystřídána.
125. Střídání žalobkyně bylo prováděno buď vrchním inspektorem strážní služby (VISS) nebo inspektorem strážní služby (ISS). Jak soud při soudním jednání z předmětných nařízení ředitele ověřil, že toto střídání bylo na základě těchto předpisů možné. Tuto skutečnost potvrdil ve zrušujícím rozsudku i Nejvyšší správní soud, když uvedl: *„Příkladmo NSS zmiňuje § 61 písm. d), m), r) nařízení stěžovatele č. 18/2013. Z něj plyne, že VISS zajišťuje vystřídání strážných a dozorců, případně může sám „provádět vystřídání strážného“ (a tedy je zřejmé, že jeho náplň práce umožňuje střídání příslušníků). Rovněž řídí a organizuje OS. Podle § 65 citovaného předpisu může ISS zastupovat VISS a plnit jeho úkoly v rozsahu pověření.“* Ostatně ji potvrdila i žalobkyně v žalobě, když tvrdila, že ji lze nahradit *„toliko buď inspektorem strážní služby, nebo vrchním inspektorem strážní služby.“*
126. Ač při soudním jednání žalovaný uvedl, že po dobu střídání žalobkyně nedocházelo k přerušení služby vrchního inspektora strážní služby, resp. inspektora strážní služby, tedy po tuto dobu vykonávali jak svoji náplň práce, včetně eventuálního *„zástupu funkcionářů věznice“*, jak vyplývá z předmětných nařízení ředitele a na což upozornila žalobkyně již v replice k vyjádření žalovaného, tak navíc i náplň práce žalobkyně, nemá tato skutečnost žádný dopad do práv žalobkyně. Podstatným totiž bylo, zda byla žalobkyně byla či nebyla za účelem řádného čerpání přestávky na jídlo a odpočinek střídána.

127. Skutečnost, že žalobkyně byla za účelem řádného čerpání přestávky na jídlo a odpočinek střídána vyplynula z výpovědí svědků J. P. (VISS) a J. N. (ISS). Oba svědci střídání žalobkyně potvrdili. Svědek P. uvedl, že žalobkyně čerpala přestávku buď „v kanceláři VISS, kde si obřála jídlo, nebo se procházela na chodbě“ dále vypověděl, že žalobkyně měla většinou řádně vyčerpanou přestávku, když to dovozovaly okolnosti. I Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku uvedl: „Z výpovědi jmenovaného svědka spíše vyplývá, že ačkoliv měl řadu povinností a sám na čerpání přestávek nekladl (vzhledem ke své pracovní svědomitosti) důraz, žalobkyni přesto dopřával řádné čerpání přestávek.“ Svědek N. uvedl: „Účastnice i já jsme byli řádně střídáni“.
128. Pokud jde o věrohodnost svědeckých výpovědí, má soud za to, že jsou věrohodné. Svědci spontánně vypověděli o skutečnostech, na které byli tázáni, popsali, jak vnímají situaci na pracovišti. Nevyplynuly z nich ale skutečnosti, které tvrdila žalobkyně v žalobě, tedy že „*bud' konzumuje stravu v závodní jídelně po dobu nezbytně nutnou k její konzumaci, avšak tato konzumace nikdy netrvá dobu 30 minut, nebo konzumuje stravu donesenou z domova při nepřerušném vlastním výkonu služby.*“ Svědci nevypověděli, že by žalobkyně čerpala přestávky na jídlo a odpočinek v jiném rozsahu, než uvedeném ve vyčíslení přestávek, které žalobkyně potvrdila „*vlastnoručně psaným „souhlasím/souhlas“ a svým podpisem*“.
129. Žalobkyně při své výpovědi uvedla, že v průběhu přestávky byla vedle v místnosti, nevykonávala přestávku na svém stanovišti, nenesla odpovědnost za dění na stanovišti a že střídající přebíral veškeré povinnosti. Pokud jde o její vyjádření, že nedošlo k předání věci na stanovišti, správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí podrobně popsaly, proč k tomuto nedochází při střídání za účelem čerpání přestávky. Bez ohledu na tuto skutečnost však stále platí, že žalobkyně byla „odeslána“ na řádně naplánovanou přestávku s vědomím či na pokyn nadřízeného, resp. příslušníka koordinujícího přestávky. Z předmětných nařízení ředitele vyplývá, že inspektor strážní služby - operátor je podřízen vrchnímu inspektorovi strážní služby, resp. inspektorovi strážní služby. Byla-li tedy žalobkyně jimi střídána, muselo se tak stát minimálně s jejich vědomím.
130. Střídající, tj. vrchní inspektor strážní služby nebo inspektor strážní služby, na svoji odpovědnost převzali povinnosti žalobkyně, resp. povinnosti vážící se k pevnému stanovišti, a žalobkyně se po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek na stanovišti nenacházela. Pokud by tito při výkonu své práce ve spojení s prací žalobkyně jakkoli pochybili, nesli by důsledky tohoto pochybení sami. Nikoli žalobkyně. Zcela tedy platí závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku, tedy že „*žalobkyně z logiky věci nemohla nést odpovědnost za pevné stanoviště (např. za sledování monitorů) v okamžiku své nepřítomnosti v kanceláři*“, „*žalobkyně mohla čerpat přestávku podle svého uvážení a bylo pouze na ní, jak tento čas využije*“. Stejně tak závěr Nejvyššího správního soudu, že „*čerpal-li příslušník přestávku v souladu s pokynem nadřízeného (přestávky koordinujícího) příslušníka, nemůže být z povahy věci za opuštění stanoviště (čerpání přestávky) jakkoliv odpovědný, včetně odpovědnosti trestní*“. Na tom nemění nic ani tvrzení žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného, že omezením „*tří zcela zásadních míst v rozhodnou dobu čerpání přestávek na dvě byla ohrožena bezpečnost věznic*“, neboť žalobkyně byla řádně vystřídána a žádnou odpovědnost nenesla.

2.

131. Žalobkyně v žalobě dále namítala, že *„vždy je však povinná okamžitě v případě mimořádné události se zapojit do jejího řešení, případně se okamžitě dostavit na operační středisko a situaci řešit.“*
132. Jak vyplývá ze shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu samotná existence povinnosti zasáhnout v případě zcela mimořádných událostí nebrání podřazení přestávek ve službě pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru.
133. Soud při jednání provedl důkaz seznamy mimořádných událostí. Například za rok 2016 bylo těchto událostí celkem 89, tedy prostým průměrem 7,5 měsíčně. Současně žádá z mimořádných událostí nezasáhla do doby, kdy žalobkyně čerpala přestávku na jídlo a odpočinek. To potvrdila žalobkyně i při své výpovědi, když uvedla, že si nevybavuje, že by musela z důvodu mimořádné skutečnosti přerušit přestávku.
134. Aniž by žalobkyně konkrétním způsobem uvedla, jak se každá z mimořádných událostí dotýkala plnění jejích pracovních povinností, nelze jen na základě jejich prostého počtu v průběhu roku dospět ani k závěru, že by u žalobkyně běžně nastávala aktivace zakročovací povinnosti, resp. závěru, že žalobkyně musela být *„ve stavu neustálé ostražitosti“*, neboť by nebylo možné zajistit řádný a bezpečný chod věznice.
135. Platí také závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku, tedy že *„podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji (z praktických důvodů, např. bezpečnostních kontrol) tráví přímo ve věznici či že trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací, a pro případ takové mimořádné situace má u sebe radiostanici. Jak již bylo výše naznačeno, sama existence zákonné zakročovací povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru ani určitý diskomfort při čerpání přestávky v prostorách věznice nevylučují podřazení doby přestávky pod citované ustanovení.“* a že *„čerpání přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru bez dalšího nevylučuje ani obecná povinnost k odvracení škody (§ 94 odst. 2 zákona o služebním poměru). Ad absurdum by při opačném přístupu bylo u jakéhokoliv příslušníka prakticky vyloučeno čerpat přestávku pouze proto, že má povinnost konat (odvracet škodu) v případě náhlé a nahodilé situace.“*

3.

136. Žalobkyně dále v žalobě namítala: *„Není tedy podstatné, že je jí v některých případech po dobu nezbytně nutnou umožněno stravování, ale toto nelze považovat za čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, když fakticky i po celou dobu přestávky je velená na operační středisko. Nikomu službu nepředává, když fakticky ani není komu, když v denním rozkaze vedoucího oddělení vězeňské stráže neexistuje jediné osoby nezařazené na žádný post, která by mohla střídání na přestávky realizovat. Žalobkyně fakticky stále vykonává činnost dle interních právních norem. Současně při konzumaci stravy je neustále ve střehu a kdykoliv připravena zasáhnout při mimořádné události.“*
137. Jak již bylo uvedeno shora, svědci nevypověděli, že by žalobkyně čerpala přestávky na jídlo a odpočinek v jiném rozsahu než uvedeném ve vyčíslení přestávek, které žalobkyně potvrdila *„vlastnoručně psaným „souhlasím/souhlas“ a svým podpisem“*. Nic takového nesdělila žalobkyně ani při své výpovědi. Nelze tedy důvodně tvrdit, že jí bylo umožněno *„v některých případech stravování po dobu nezbytně nutnou“*, tedy že jí nebylo umožněno řádné čerpání přestávky na jídlo a odpočinek.

138. Shora již bylo také uvedeno, že po dobu přestávky byla žalobkyně střídána, střídající na svoji odpovědnost převzali povinnosti žalobkyně, resp. povinnosti vážící se k pevnému stanovišti, a žalobkyně se po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek na stanovišti nenacházela. Nelze tedy důvodně tvrdit, že „*fakticky i po celou dobu přestávky byla velená na operační středisko*“, resp. že žalobkyně i během čerpání přestávky „*fakticky stále vykonávala činnost dle interních právních norem*“.
139. Žalobkyně střídána byla, a to osobami k tomu oprávněnými, tj. vrchním inspektorem strážní služby nebo inspektorem strážní služby. Jak uvedl i Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku „*interní předpisy nikde nestanovují, že by ISS-O nemohl čerpat přestávku nebo že by jej mohl střídát pouze jiný příslušník, který je velen přímo na pozici ISS-O (či na pozici „střídače“).*“ Nelze se tedy důvodně dovolávat střídání toliko osobou „*nezařazenou na žádný post, která by mohla střídání na přestávky realizovat*“.
140. Jde-li pak o tvrzení o nutnosti „*neustále být ve střehu a nutnosti kdykoliv být připravena zasáhnout při mimořádné události*“, je třeba znovu odkázat na to, že existence povinnosti zasáhnout v případě zcela mimořádných událostí nebrání podřazení přestávek ve službě pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Žalobkyně po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek nenesla odpovědnost za stanoviště, mohla čerpat přestávku podle svého uvážení, a proto objektivně nemohla být „*neustále ve střehu*“.

4.

141. K ostatním námitkám žalobkyně je nutné uvést, že správní orgány správně vyhodnotily obsah listinných důkazů, svědeckých výpovědí i výpovědi žalobkyně a na základě zjištěného skutkového stavu dospěly ke správnému závěru, že žalobkyně v předmětném období řádně čerpala přestávky na stravu a odpočinek. Správní orgány aplikovaly rozhodnou právní úpravu v souladu s rozhodnou judikaturou Nejvyššího správního soudu.
142. Nelze jim tedy například důvodně vytýkat, že jejich závěry nemají oporu v provedeném dokazování, bylo legalizované jakékoli nezákonné jednání, docházelo k opuštění stanoviště, dehonestaci přímého nadřízeného žalobkyně, docházelo k porušování služebního zákona, ustálené judikatury, vnitřních nařízení, interních norem, směrnic apod.

5.

143. Pokud jde o námitky neprovedení důkazu výsledkem vedoucího vězeňské stráže R. K. a neoprávněné přítomnosti právničky L. P. u předmětných výsledků, které žalobkyně vznesla teprve ve vyjádření ke zrušujícímu rozsudku Nejvyššího správního soudu, z pohledu nich soud nemohl přezkoumávat zákonnost napadeného rozhodnutí. Tyto námitky byly uplatněny po uplynutí lhůty pro podání žaloby, a proto se jednalo o opožděně uplatněné žalobní body.
144. Pokud jde o žalobkyní navržené důkazy svědeckými výpověďmi pánů R. K., J. N. a J. P., těmto soud nevyhověl, neboť provedení těchto důkazů nebylo třeba k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.
145. Nejvyšší správní soud v závěru bodu 71 uvedl: „*Z popsanych skutečností je zřejmé, že bylo v zájmu žalobkyně poskytnout svou součinnost v řízení před správními orgány, čehož dostatečně nevyužila. Za popsané situace nelze označit za pochybení služebních funkcionářů, jestliže další*

výslechy za přítomnosti zástupce neiniciovali, ale zhodnotili proběhlé výpovědi v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů.”

146. Správní orgány obstaraly dostatek důkazů potřebných pro své rozhodnutí. Žalobkyni byl současně poskytnut prostor pro realizaci jejích procesních práv, přičemž pokud žalobkyně těchto práv v průběhu správního řízení nevyužila, nelze to klást k tíži správních orgánů. S ohledem na tyto skutečnosti nebyl ani důvod, aby tyto důkazy byl prováděny znovu nebo teprve v průběhu soudního řízení. Důvodnost či nedůvodnost žaloby bylo možné vyhodnotit na základě skutečností zjištěných v průběhu správního řízení. Svědci J. N. a J. P. v průběhu správního řízení vyslechnuti byli, přičemž se jednalo o osoby, které žalobkyni střídali za účelem řádného čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Jejich vztah k posouzení rozhodných skutečností byl bezprostřední. Nebyl tedy ani důvod, aby byl vyslechnut vedoucí vězeňské stráže R. K.

XII.

Rozhodnutí soudu

147. Soud neshledal žádný z žalobkyní uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť není důvodná.

XIII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

148. Soud neprovedl žádný další z navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

XIV.

Náklady řízení

149. O náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasačních stížnostech proti shora uvedeným rozsudkům Krajského soudu v Plzni (§ 110 odst. 3 věta první s.ř.s.) uvažil soud následovně.
150. Žalovaný, který měl ve věci konečný úspěch, jenž je pro rozhodnutí o nákladech řízení podstatný, by měl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 6. listopadu 2025

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

